II.

(Nezakonodavni akti)

ODLUKE

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2021/1943

od 14. lipnja 2021.

o državnoj potpori SA.33797 (2013/C) (ex 2013/NN, ex 2011/CP) koju je provela Slovačka za društvo NCHZ

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2021) 4185)

(Vjerodostojan je samo tekst na slovačkom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

uzimajući u obzir odluku Komisije o pokretanju postupka utvrđenog u članku 108. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ([1]),

nakon što je pozvala zainteresirane strane da podnesu primjedbe u skladu s prethodno navedenim odredbama, i uzimajući u obzir te primjedbe,

budući da:

1. POSTUPAK

1.1. Pokretanje i okončanje službenog istražnog postupka

(1) Dopisom od 2. srpnja 2013. Komisija je obavijestila Slovačku da je odlučila pokrenuti postupak utvrđen u članku 108. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ([2]) („UFEU”) u vezi s nekoliko mjera u korist društva Novácke chemické závody, a.s. v konkurze („NCHZ”) koje je Slovačka navodno provela.

(2) U članku 2. Odluke (EU) 2015/1826 ([3]) od 15. listopada 2014. o državnoj potpori SA.33797 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2011/CP) koju je provela Slovačka za društvo NCHZ („početna odluka”) Komisija je zaključila da odluka koju je donio odbor vjerovnika o dopuštanju nastavka poslovanja NCHZ-a nakon prestanka važenja Zakona o trgovačkim društvima od strateškog značenja nije predstavljala državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

(3) Postupak koji je prethodio donošenju početne odluke opisan je u uvodnim izjavama od 1. do 9. te odluke.

([1]) Odluka Komisije C(2013) 3555 final od 2. srpnja 2013. (SL C 297, 12.10.2013., str. 85.).
([2]) SL C 297, 12.10.2013., str. 85.
([3]) SL L 269, 15.10.2015., str. 71.

1.2. **Presuda Općeg suda u predmetu T-284/15**

(4) U presudi od 13. prosinca 2018. u predmetu T-284/15 ([4]), donesenoj povodom tužbe koju je podnijelo društvo AlzChem AG, Opći sud poništio je članak 2. početne odluke jer Komisija nije na odgovarajući način obrazložila svoj zaključak o postojanju ekonomske prednosti i pripisivosti državi u vezi s odlukom o dopuštanju nastavka poslovanja NCHZ-a nakon 31. prosinca 2010. („mjera"). Prije svega, neodgovarajuće obrazloženje odnosilo se na: i. ulogu Suda pokrajine Trenčín („stečajni sud") u odlučivanju o nastavku poslovanja NCHZ-a, ii. postojanje pravâ veta javnih vjerovnika u odlučivanju o nastavku poslovanja NCHZ-a, iii. rizik od gomilanja tražbina vjerovnika nakon 31. prosinca 2010. i iv. važnost ekonomske analize i prezentacije uprave NCHZ-a za postupak donošenja odluke vjerovnika u siječnju 2011.

(5) Kad je riječ o prvoj točki, odnosno ulozi stečajnog suda u odlučivanju o nastavku poslovanja NCHZ-a, Opći sud smatrao je da je u početnoj odluci Komisija trebala objasniti kako poima ulogu stečajnog suda u postupku donošenja odluke i razloge koji su je naveli da zaključi da odluka o nastavku poslovanja NCHZ-a nije pripisiva stečajnom sudu. Opći sud posebno je istaknuo da se u početnoj odluci nekoliko puta spominje odluka od 26. siječnja 2011. ([5]), kojom su se vjerovnici složili da bi NCHZ trebao nastaviti poslovati, no pritom se nije osvrnulo na intervenciju stečajnog suda od 17. veljače 2011., kojom je taj sud odluku od 26. siječnja 2011. učinio obvezujućom za stečajnog upravitelja. Nadalje, u početnoj se odluci u procjeni pripisivosti nije spominjala odluka suda od 17. veljače 2011.

(6) Osim toga, Opći sud podsjetio je na saslušanje od 11. travnja 2018. na kojem Komisija nije mogla odgovoriti na njegovo pitanje o tome je li stečajni sud trebao ispitati samo poštovanje formalnih aspekata odluke vjerovnika ili, usto, mora provjeriti i osnovanost te odluke te može li donijeti drukčiju odluku. Opći sud istaknuo je poseban kontekst u kojem je stečajni sud intervenirao u ovom predmetu, prvenstveno u svojstvu člana nadležnog tijela ([6]).

(7) Kad je riječ o drugoj točki, odnosno pravima veta javnih vjerovnika, Opći sud smatrao je da je početna odluka sadržavala nedosljedna objašnjenja o tome čine li osigurani vjerovnici koji su bili članovi nadležnog tijela ([7]) „tijelo" koje je odluku donijelo većinom glasova ili je svaki vjerovnik iznio svoje stajalište. U početnoj odluci nije objašnjeno zašto u drugom slučaju oni nisu imali pravo veta ([8]).

(8) Kad je riječ o trećoj točki, odnosno riziku o gomilanju tražbina, Opći sud smatrao je da, iako je u početnoj odluci utvrđeno da postoji rizik da će se tražbine određenih osiguranih javnih vjerovnika povećati nakon 31. prosinca 2010., nije jasno je li i kako je Komisija u obzir uzela taj rizik u testu privatnog vjerovnika. Opći sud zatim je istaknuo da je Komisijin nalaz da je odluka javnih vjerovnika o nastavku poslovanja NCHZ-a donesena u isto vrijeme i pod istim uvjetima (*pari passu*) kao odluke usporedivih privatnih vjerovnika u suprotnosti s dijelom početne odluke u kojem je navedeno da su neki od tih javnih vjerovnika bili u drukčijoj situaciji jer su se njihove tražbine već povećale tijekom stečaja NCHZ-a u razdoblju do 31. prosinca 2010.

([4]) Presuda Općeg suda od 13. prosinca 2018., AlzChem AG/Komisija, T-284/15,EU:T:2018:950.
([5]) Posebno uvodne izjave 14., 26. i 32. te članak 2. početne odluke.
([6]) Kako je definirano u uvodnoj izjavi 18., a u presudi se naziva „nadležni odbor".
([7]) Kako je definirano u uvodnoj izjavi 18., a u presudi se naziva „nadležni odbor". Opći sud primijetio je da se tužbeni razlog o pravu veta odnosi samo na osigurane javne vjerovnike koji su bili članovi nadležnog odbora, no ne i na one koji su bili članovi odbora vjerovnika (vidjeti t. 84. presude).
([8]) Presuda Općeg suda od 13. prosinca 2018., AlzChem AG/Komisija, T-284/15, EU:T:2018:950, t. 94. i 95.

(9) Kad je riječ o četvrtoj točki, odnosno važnosti ekonomske analize i prezentacije uprave NCHZ-a za postupak donošenja odluke vjerovnika u siječnju 2011., Opći sud napomenuo je da su se prema početnoj odluci oba ta dokumenta uzela u obzir u odluci o predstečajnim vjerovnicima. Opći sud smatrao je da je Komisija ispravno utvrdila da bi ekonomska analiza mogla poslužiti kao osnova za odluku vjerovnika, no napomenuo je da u početnoj odluci nije navedeno da se u toj analizi nije uzeo u obzir trošak nastavka poslovanja NCHZ-a za vjerovnike čije su se tražbine povećale tijekom stečajnog postupka. Stoga iz te analize nije bilo jasno zašto bi se postupanje tih vjerovnika trebalo preispitati u testu privatnog vjerovnika. S obzirom na navedeno Opći sud isto je tako utvrdio bespredmetnost argumenta društva AlzChem o tome da prezentacija uprave nije relevantna za procjenu postupanja javnih vjerovnika. Opći sud smatrao je da se u početnoj odluci nije na odgovarajući način obrazložila važnost tih dvaju dokumenata, odnosno ekonomske analize i prezentacije uprave, za Komisijinu analizu položaja javnih vjerovnika čije su se tražbine povećale tijekom stečajnog postupka.

1.3. **Sudski postupak koji se odnosi na prvo stečajno razdoblje**

(10) Povezani sudski postupak odnosio se na prvo stečajno razdoblje tijekom kojeg je NCHZ imao status trgovačkog društva od strateškog značenja u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima od strateškog značenja. Opći sud potvrdio je 24. rujna 2019. Komisijin nalaz o nespojivoj potpori i stoga odbio zahtjev za poništenje članka 1. početne odluke u predmetu T-121/15 ([9]). Sud je 29. travnja 2021. odbio žalbu koju je društvo Fortischem, a.s. („Fortischem”) podnijelo protiv presude Općeg suda ([10]).

1.4. **Ponovno pokretanje službenog istražnog postupka**

(11) S obzirom na to da je Opći sud poništio članak 2. početne odluke, službeni istražni postupak i dalje je otvoren u vezi s odlukom o dopuštanju nastavka poslovanja NCHZ-a nakon prestanka važenja mjerodavnog članka Zakona o trgovačkim društvima od strateškog značenja.

(12) Komisija je pozvala Slovačku i zainteresirane strane koje su dostavile očitovanja da ponovno dostave svoje primjedbe o mjeri uzimajući u obzir presudu Općeg suda od 13. prosinca 2018. Slovačka je primjedbe dostavila 14. veljače 2020.

(13) Komisija je ujedno primila primjedbe triju zainteresiranih strana 5. prosinca 2019., 19. prosinca 2019. i 6. siječnja 2020. Proslijedila ih je Slovačkoj, koja je imala priliku dostaviti svoj odgovor. Dopis sa slovačkim primjedbama primljen je 28. svibnja 2020.

2. **KONTEKST I OPIS MJERE**

2.1. **Korisnik**

(14) NCHZ je bio slovački proizvođač kemikalija za posebne namjene (npr. kalcijev karbid, PVC, osnovne kemikalije) koji je do 2008. zapošljavao oko 1 400 osoba, a njegove djelatnosti i poslovanje detaljnije su opisani u uvodnim izjavama od 10. do 11. početne odluke ([11]). Društvo je bilo u privatnom vlasništvu ([12]).

2.2. **Stečajni postupak NCHZ-a i nadležno tijelo**

(15) Nakon što je 8. listopada 2009. pokrenut stečaj NCHZ-a, donesen je Zakon o trgovačkim društvima od strateškog značenja ([13]) koji se na NCHZ počeo primjenjivati nakon što je vlada 2. prosinca 2009. proglasila NCHZ trgovačkim društvom od strateškog značenja („prvo stečajno razdoblje”).

([9]) Presuda Općeg suda (šesto vijeće) od 24. rujna 2019., Fortischem, a.s./Komisija, predmet T-121/15, EU:T:2019:684.

([10]) Presuda Suda od 29. travnja 2021., Fortischem/Komisija, predmet C-890/19 P, EU:C:2021:345.

([11]) Za upućivanje na početnu odluku vidjeti uvodnu izjavu 1. ove Odluke.

([12]) Vlasnik društva bio je Disor Holdings Limited. U međuvremenu je djelatnosti NCHZ-a preuzeo Fortischem, pa NCHZ više ne proizvodi kemikalije.

([13]) Zakon br. 493/2009 zb. o nekoliko mjera za trgovačka društva od strateškog značenja, kako je izmijenjen („Zakon o trgovačkim društvima od strateškog značenja”), objavljen u Službenom glasilu 1. prosinca 2009.

(16) Nakon što se 31. prosinca 2010. Zakon o trgovačkim društvima od strateškog značenja prestao primjenjivati na NCHZ („drugo stečajno razdoblje"), on više nije mogao nastaviti poslovati na temelju tog zakona. Stoga stečajni upravitelj („upravitelj") više nije imao pravnu obvezu da nastavi poslovanje društva.

(17) Gubici NCHZ-a kontinuirano su se akumulirali od pokretanja stečajnog postupka, a troškovi poslovanja premašivali su prihode od poslovanja. U skladu sa Stečajnim zakonom ([14]), ako troškovi poslovanja poduzetnika u stečaju premašuju njegove prihode od poslovanja, upravitelj je dužan o tome obavijestiti relevantno nadležno tijelo („nadležno tijelo") ([15]), koje je kolektivno tijelo, i zatražiti od njega uputu o tome treba li nastaviti poslovanje poduzetnika i u kojoj mjeri ([16]).

(18) Sastav nadležnog tijela utvrđuje se na temelju odredbi Stečajnog zakona i zasebno za svaki stečajni postupak. U slučaju NCHZ-a nadležno tijelo sastojalo se od: i. odbora vjerovnika, odnosno izabranog tijela koje predstavlja predstečajne neosigurane vjerovnike, ii. osiguranih predstečajnih vjerovnika i iii. stečajnog suda. ([17])

(19) U skladu sa Stečajnim zakonom ([18]) vjerovnici s „utvrđenim tražbinama" („zistené pohľadávky"), odnosno tražbinama koje su prijavljene stečajnom upravitelju i koje on nije odbio, biraju članove odbora vjerovnika na sastanku vjerovnika. U okviru odbora vjerovnika, vjerovnici s utvrđenim neosiguranim tražbinama mogu iskoristiti svoja prava u stečajnom postupku ([19]). Članovi odbora vjerovnika dužni su postupati u najboljem interesu svih neosiguranih vjerovnika ([20]) i osigurati podmirenje najvećeg mogućeg iznosa njihovih tražbina ([21]). Uz odbor vjerovnika, u skladu sa Stečajnim zakonom, i stečajni sud i stečajni upravitelj dužni su nastaviti voditi stečajni postupak dužnika tako da se ostvari što veća stopa povrata vjerovnicima ([22]).

(20) U slučaju NCHZ-a odbor vjerovnika u predmetnom se razdoblju sastojao od pet subjekata, odnosno: i. društva INVEST-KREDIT, s.r.o., ii. društva Novácka Energetika, a.s., iii. društva M-ENERGO, s.r.o., iv. slovačkog Fonda za upravljanje državnom imovinom („Fond národného majetku SR") i v. društva DAK KIABA, s.r.o. Četiri člana odbora vjerovnika bila su u privatnom vlasništvu ([23]), dok je jedini javni subjekt u odboru vjerovnika bio slovački Fond za upravljanje državnom imovinom („Fond národného majetku SR"). Osim društva INVEST – KREDIT, s.r.o., privatni članovi odbora vjerovnika nisu imali nikakvih kapitalnih veza s vlasnikom NCHZ-a, kako je utvrđeno u postupku pred Općim sudom ([24]).

(21) Osim toga, nadležno tijelo uključivalo je i šest osiguranih predstečajnih vjerovnika („pogođeni osigurani vjerovnici") koji su imali utvrđene tražbine osigurane kolateralom, i to u pogledu imovine koja je zasebna stečajna masa. Dva privatna osigurana vjerovnika bili su Poštanska banka („Poštová banka, a.s.") i društvo NLB Factor, a.s. Preostala četiri vjerovnika bili su javna tijela, odnosno: i. Grad Nováky („mesto Nováky"), ii. slovački Fond za upravljanje državnom imovinom, iii. Slovačka banka za jamstva i razvoj („Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.") i iv. Fond za zaštitu okoliša („Enviromentálny fond").

([14]) Zakon br. 7/2005 zb. o stečaju i restrukturiranju („Stečajni zakon"), kako je izmijenjen, i kako je primjenjiv na stečaj NCHZ-a.
([15]) „Príslušný orgán" kako je definiran u članku 82. stavku 2. Stečajnog zakona. U ovom je predmetu nadležno tijelo bilo sastavljeno u skladu s člankom 82. stavkom 2. točkama (c) i (e) Stečajnog zakona.
([16]) U skladu s člankom 88. Stečajnog zakona.
([17]) Sastav nadležnog tijela u stečajnom postupku NCHZ-a bio je utvrđen na temelju članka 82. stavka 2. točaka (c) i (e) Stečajnog zakona.
([18]) Članak 32. i članak 35. stavak 4. Stečajnog zakona.
([19]) Vidjeti članak 33. Stečajnog zakona.
([20]) Vidjeti članak 37. stavak 4. Stečajnog zakona.
([21]) Vidjeti članak 5. Stečajnog zakona.
([22]) Vidjeti i članak 5. Stečajnog zakona.
([23]) Privatni članovi odbora vjerovnika, kako su već navedeni u bilješci 9. početne odluke, bili su: INVEST – KREDIT, s.r.o. (u vlasništvu društva DISOR HOLDINGS LIMITED, jedinog dioničara društva NCHZ), Novácká Energetika, a.s. (izvorno društvo kći NCHZ-a, čiji je većinski dioničar od siječnja 2011. društvo STUPEFY HOLDINGS LIMITED), M-ENERGO, s.r.o. (većinski dioničar društva STUPEFY HOLDINGS LIMITED) i DAK KIABA, s.r.o.
([24]) Vidjeti presudu Općeg suda od 13. prosinca 2018., AlzChem AG/Komisija, T-284/15, EU:T:2018:950, t. 174., 175. i 180.
U okviru tužbenog razloga na koji se odnose te točke presude društvo AlzChem uputilo je na kapitalne veze između određenih privatnih vjerovnika i „vlasnikâ" NCHZ-a i time dovelo u pitanje Komisijinu upotrebu odluke odbora vjerovnika kao referentne točke za primjenu testa privatnog vjerovnika.

(22) U skladu sa Stečajnim zakonom ([25]) stečajni sud isto je tako član nadležnog tijela ako upravitelj odbije osiguranu tražbinu osiguranog vjerovnika za nekretninu koja je zasebna (a ne opća) stečajna masa ([26]). U slučaju NCHZ-a upravitelj je odbio navodnu tražbinu osiguranog privatnog vjerovnika REDQUEST LIMITED ([27]), koji je na to podnio žalbu. Stoga je, (samo) zbog postojanja osporene tražbine društva REDQUEST LIMITED, stečajni sud bio član nadležnog tijela zajedno s odborom vjerovnika i osiguranim vjerovnicima. Stečajni sud u svojstvu člana nadležnog tijela vodi računa o legitimnim interesima pogođenih vjerovnika i njihovim izjavama te izjavama drugih članova nadležnog tijela (vidjeti i uvodnu izjavu 42.). Iz takvog sastava nadležnog tijela proizlazi da su javni vjerovnici zastupljeni u nadležnom tijelu bili Grad Nováky, slovački Fond za upravljanje državnom imovinom, Slovačka banka za jamstva i razvoj i Fond za zaštitu okoliša.

2.3. **Opis mjere**

(23) Mjera koja se procjenjuje jest odluka nadležnog tijela kojom je stečajni upravitelj dobio uputu da nastavi poslovanje NCHZ-a. Mjeru su 26. siječnja 2011. jednoglasno donijeli odbor vjerovnika i osigurani vjerovnici. Stečajni sud, u svojstvu člana nadležnog tijela nakon što je 31. prosinca 2010. prestao važiti Zakon o trgovačkim društvima od strateškog značenja, učinio je mjeru obvezujućom 17. veljače 2011.

(24) Nepodmirene obveze NCHZ-a prema javnim vjerovnicima ili vjerovnicima u državnom vlasništvu koje su nastale tijekom stečajnog postupka iznosile su 1. kolovoza 2012., odnosno na datum isteka drugog stečajnog razdoblja, ukupno oko 13,4 milijuna EUR. U tablici 1. prikazano je to povećanje obveza NCHZ-a prema javnim vjerovnicima koje su nastale u prvom i drugom stečajnom razdoblju (kako je već navedeno u uvodnoj izjavi 23. početne odluke). Te se obveze nazivaju „tražbine iz stečajne mase” ([28]). Nepodmirene obveze NCHZ-a prema javnim vjerovnicima nastale tijekom stečajnog postupka detaljnije su opisane u uvodnim izjavama od 22. do 25. početne odluke.

Tablica 1.

Obveze NCHZ-a prema javnim vjerovnicima (nastale u prvom i drugom stečajnom razdoblju, stanje na dan 1. kolovoza 2012.) ([29])

Javna tijela/društva u državnom vlasništvu	Iznos obveze u EUR
Društvo za socijalno osiguranje (Sociálna poisťovňa)	9 297 270,28
Opće društvo za zdravstveno osiguranje (Všeobecná zdravotná poisťovňa)	1 549 019,98
Državno poduzeće za upravljanje vodama (Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.)	1 354 321,00
Grad Nováky (naknada za otpad, porez na nekretnine)	650 158,75
Fond za zaštitu okoliša	475 678,64
RTVS, s.r.o.	14 870,72

([25]) Članak 82. stavak 2. točka (e) Stečajnog zakona.
([26]) Osigurana tražbina može se odbiti, na primjer, na temelju pravne osnove tražbine, njezine ovršivosti itd.
([27]) Društvo s poslovnim nastanom u Londonu, Ujedinjena Kraljevina.
([28]) Članak 87. Stečajnog zakona.
([29]) U tablici je prikazano stanje na dan 1. kolovoza 2012. Stoga za određene vjerovnike koji su u stečajnom razdoblju aktivno poslovali s NCHZ-om (npr. Fond za zaštitu okoliša, Grad Nováky) nisu iskazane sve nastale obveze jer su poststečajne tražbine, uključujući tražbine iz poslovanja društva, prioritetno podmirene u stečajnom postupku, odnosno prije 1. kolovoza 2012.

Nekoliko općina (naknada za otpad, porez na nekretnine)	5 704,40
Zajedničko društvo za zdravstveno osiguranje (Spoločná zdravotná poisťovna)	4 463,19
Nadležno tijelo za porez na motorna vozila (Daň z motorových vozidiel)	2 390,50
UKUPNO	**13 353 877,46**

(25) U tablici 2. prikazane su po određenim razdobljima nepodmirene obveze NCHZ-a prema javnim vjerovnicima ili vjerovnicima u državnom vlasništvu koje su nastale tijekom stečajnog postupka.

Tablica 2.

Obveze NCHZ-a prema javnim vjerovnicima: na dan proglašenja stečaja i obveze nastale tijekom stečajnog postupka koje nisu bile podmirene na dan 31. prosinca 2009. i 31. prosinca 2010. ([30])

Javna tijela/društva u državnom vlasništvu	Iznos obveze u EUR na dan proglašenja stečaja	Iznos obveze nastale tijekom stečajnog postupka u EUR na dan 31. prosinca 2009.	Iznos obveze nastale tijekom stečajnog postupka u EUR na dan 31. prosinca 2010.
Društvo za socijalno osiguranje		544 001,99	3 878 065,44
Opće društvo za zdravstveno osiguranje	72 442,24	91 694,96	626 702,68
Državno poduzeće za upravljanje vodama	91 213,48	66 595,2	732 177,68
Grad Nováky	67 645,53 *	156,34	48 367,11
Fond za zaštitu okoliša	1 019 792,01 **	29 762,71	222 954,21
RTVS, s.r.o.		929,42	6 041,23
Nekoliko općina (naknada za otpad)			470,00
Zajedničko društvo za zdravstveno osiguranje	2 484,19	2 676,82	4 463,19
Društvo za zdravstveno osiguranje Union	7 212,77	9 015,66	67 529,73
Društvo za zdravstveno osiguranje DOVERA	81 369,57	116 377,21	827 004,92

* *Od čega 43 781,67 EUR osiguranih tražbina i 23 863,86 EUR neosiguranih tražbina.*
** *Od čega 949 879,66 EUR osiguranih tražbina i 69 912,35 EUR neosiguranih tražbina.*

(26) Poststečajne tražbine Fonda za zaštitu okoliša koje su nastale u prvom stečajnom razdoblju sastojale su se uglavnom od naknade za onečišćenje zraka 2009. u iznosu od 192 454 EUR koja je u ime Fonda za zaštitu okoliša utvrđena u svibnju 2010. Naknada za onečišćenje zraka 2010. utvrđena u svibnju 2011. iznosila je 170 070 EUR. Do kraja 2010. poststečajne tražbine povećale su se na 222 954 EUR zbog djelomičnog neplaćanja godišnje naknade za onečišćenje zraka.

([30]) Podnesak slovačkih nadležnih tijela od 12. svibnja 2014.
Za vjerovnike koji su aktivno poslovali s NCHZ-om u stečaju nisu iskazane sve nastale obveze jer su poststečajne tražbine, uključujući tražbine iz poslovanja društva, prioritetno podmirene u stečajnom postupku.

(27) Glavna poststečajna tražbina Grada Nováky u prvom stečajnom razdoblju odnosila se na porez na nekretnine za 2010. utvrđen u ožujku 2010. u iznosu od 523 793 EUR. Do kraja 2010. poststečajne tražbine iznosile su 29 762 EUR (uglavnom obveza NCHZ-a za porez na nekretnine).

(28) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 17., kad su troškovi poslovanja premašili prihode NCHZ-a, a Zakon o trgovačkim društvima od strateškog značenja više se nije primjenjivao na NCHZ, upravitelj je bio dužan o tome obavijestiti nadležno tijelo i zatražiti upute. Kako je propisano u Stečajnom zakonu, upravitelj je o situaciji obavijestio članove odbora vjerovnika i sve osigurane vjerovnike na zajedničkom sastanku održanom 26. siječnja 2011.

(29) Na sastanku održanom 26. siječnja 2011. uprava NCHZ-a predstavila studiju pod nazivom „NCHZ Nováky – studija izvedivosti restrukturiranja” („prezentacija uprave”) u kojoj se, među ostalim, analizira učinak prestanka poslovanja NCHZ-a na ispunjavanje obveza društva, regiju te prihode države i grada. U prezentaciji uprave utvrđeno je da bi prestanak poslovanja mogao biti nepovoljan za interese vjerovnika, posebice jer bi troškovi prestanka poslovanja sigurno premašili stanje nakon podmirivanja obveza iz poslovanja, a nastavak poslovanja nakon toga podrazumijevao bi vrlo visoke troškove.

(30) U prezentaciji uprave analizirale su se i mogućnosti prodaje NCHZ-a kao poduzeća s vremenskom neograničenošću poslovanja. U prezentaciji je utvrđeno da prodaja nije moguća zbog neto sadašnje vrijednosti NCHZ-a. Međutim, u prezentaciji je istaknuto da bi se društvo uspješno prodalo nakon donošenja određenih mjera restrukturiranja. Točnije, budući da je Zakonom o trgovačkim društvima od strateškog značenja bilo zabranjeno otpuštanje, NCHZ je mogao smanjiti broj zaposlenika, a time i troškove poslovanja, tek na početku drugog stečajnog razdoblja kad se taj zakon prestao primjenjivati na njega.

(31) U prezentaciji je zatim analizirano bi li se prekidom poslovanja ispunile obveze NCHZ-a i utvrđeno je da bi očekivana stvarna vrijednost imovine društva iznosila samo 15,5 milijuna EUR.

(32) U prezentaciji uprave ukratko je opisan i učinak prestanka poslovanja NCHZ-a na regiju i treće strane ([31]). Jedan od izravnih učinaka bilo bi otpuštanje oko 1 700 zaposlenika i povećanje nezaposlenosti. Procijenjeno je da bi se prihodi Grada Nováky od poreza i plaćanja za komunalne usluge smanjili za 572 000 EUR godišnje, od čega je 526 000 EUR za porez na nekretnine, a 46 000 EUR za naknadu za komunalni otpad ([32]). Očekuje se da će učinak na prihode države iznositi 7,4 milijuna EUR godišnje, što se uglavnom odnosi na doprinose iz plaća (6,4 milijuna EUR), pristojbe za otpadne vode (747 000 EUR) i naknadu za onečišćenje zraka (192 000 EUR).

(33) Nadalje, vjerovnicima je bila na raspolaganju ekonomska analiza od 23. prosinca 2010. koju je izradio upravitelj („ekonomska analiza” ili „analiza”) i u kojoj je zaključeno da prestanak poslovanja NCHZ-a ne bi bio u zajedničkom interesu vjerovnika NCHZ-a. U analizi je utvrđeno nekoliko mogućih scenarija ([33]) i uspoređeni su ukupni troškovi i prihodi vjerovnika NCHZ-a u cjelini, a da se pritom nije analizirala situacija pojedinačnih vjerovnika. Utvrđeno je da bi ukupni gubici poslovanja NCHZ-a u stečaju do 15. prosinca 2010. iznosili oko 15,8 milijuna EUR ([34]) (4,4 milijuna EUR bez otpisâ).

([31]) Slajdovi 34.–36. prezentacije uprave.

([32]) Procijenjeno je da bi ukupni učinak na Grad Nováky iznosio 757 000 EUR godišnje.

([33]) Analizirani su sljedeći scenariji: i. prodaja cijelog poduzeća i njegovo daljnje poslovanje, ii. prodaja dijelova poduzeća i njegovo daljnje poslovanje, iii. prodaja dijelova poduzeća i daljnje poslovanje samo određenih dijelova i iv. prodaja imovine i potpuni prestanak poslovanja.

([34]) Izračunano kao razlika između ukupnih troškova poslovanja poduzetnika od 202,2 milijuna EUR i ukupnih prihoda od 186,4 milijuna EUR za razdoblje od 2. listopada 2009., odnosno datuma kad je stečajni sud proglasio stečaj NCHZ-a (nakon pokretanja stečajnog postupka 24. rujna 2009.), do 15. prosinca 2010.

(34) Točnije, u analizi je navedeno da bi prekidom poslovanja NCHZ-a nastali znatni troškovi koji bi iznosili više od 48 milijuna EUR, od čega je glavnina povezana sa zatvaranjem i čišćenjem okoliša lokacija na kojima se proizvode kemikalije (oko 37,3 milijuna EUR) te troškovima zaposlenika (10,5 milijuna EUR ako su ispunjene sve zakonske obveze ([35])). Ti troškovi od oko 48 milijuna EUR ne bi trebali nastati ako se nastavi poslovanje NCHZ-a. U analizi je zatim navedeno da bi se, uz te izravne troškove prekida poslovanja NCHZ-a, dodatno trebale platiti (dotad) neplaćene (i uglavnom još nedospjele) tražbine iz poslovanja NCHZ-a od oko 16 milijuna EUR ([36]). Pritom su u scenariju prestanka poslovanja NCHZ-a očekivani prihodi od prodaje pojedinačne imovine iznosili od 47 do 52 milijuna EUR (neovisno o dodatnim troškovima rastavljanja i uklanjanja opreme). U slučaju prekida poslovanja poduzetnika nepodmirene tražbine iz poslovanja poduzetnika podmirile bi se kao tražbine iz stečajne mase ([37]). Iz toga proizlazi da bi se prekidom poslovanja povećala količina tražbina koje bi trebalo podmiriti iz stečajne mase i time općenito otežalo njihovo podmirenje. Stečajni upravitelj stoga je smatrao da je prestanak poslovanja NCHZ-a i pojedinačna prodaja njegove imovine najnepovoljnija mogućnost, osobito s obzirom na visoke troškove ispunjavanja svih pravnih obveza povezanih s prestankom rada i čišćenjem okoliša. Nadalje, u analizi je navedeno da bi nakon zatvaranja ponovno pokretanje poslovanja NCHZ-a bilo vrlo problematično ili nemoguće ([38]).

(35) U analizi se ispitao i interes mogućih kupaca za poduzetnika. U prvom krugu natječaja („verejné ponukové konanie”) za stjecanje NCHZ-a od sedam zainteresiranih kupaca samo je društvo M-ENERGO, s.r.o. podnijelo ponudu od 2 milijuna EUR. Upravitelj je stoga smatrao da nije sigurno bi li novi krug natječaja privukao druge zainteresirane kupce. U tom je smislu napomenuto da kupac ne bi mogao preuzeti nepodmirene javne obveze od oko 6,1 milijuna EUR, već bi se one trebale podmiriti kao tražbine iz stečajne mase („pohľadávky proti podstate”). U analizi je procijenjeno da bi gubici iznosili 3,8 milijuna EUR u 2011. ako se poslovanje nastavi bez mjera uštede.

(36) U analizi je razrađeno nekoliko čimbenika za koje se smatra da bi mogli utjecati na podmirenje predstečajnih tražbina u slučaju (barem djelomičnog) nastavka poslovanja NCHZ-a, no pritom takav učinak nije detaljno utvrđen. Prvo, na financijski rezultat utjecale bi mjere smanjenja troškova koje treba provesti (kao što je djelomično otpuštanje). Drugo, prihodi od prodaje NCHZ-a mogli bi ovisiti o tome bi li se poduzeće prodalo cijelo ili samo neki njegovi dijelovi (uz nastavak poslovanja relevantnih dijelova) ili bi se prodala pojedinačna imovina nakon zatvaranja poslovanja NCHZ-a. U analizi se smatralo da je vjerojatno da bi se u slučaju prodaje dijelova poduzeća mogle prodati samo unosne djelatnosti NCHZ-a i povezana imovina (kao što je odjel za kalcijev karbid), dok bi se troškovi zatvaranja drugih dijelova poslovanja NCHZ-a trebali pokriti iz stečajne mase. Proizvodnja kalcijeva karbida tehnološki je povezana s drugim djelatnostima NCHZ-a (odjeli), pa bi nastavak proizvodnje kalcijeva karbida uz zatvaranje drugih djelatnosti doveo do dodatnih troškova, a time i pogoršanja profitabilnosti odjela za kalcijev karbid. Stoga se u ekonomskoj analizi smatralo da je prodaja poduzetnika u dijelovima rizična, neovisno o tome bi li se prodalo cijelo poslovanje (uz daljnje mjere smanjenja troškova) ili nastavilo poslovanje samo određenih dijelova.

(37) U skladu sa Stečajnim zakonom odbor vjerovnika donio je odluke većinom glasova prisutnih članova, pri čemu je svaki član imao jedan glas ([39]). U skladu s istim zakonom svaki član odbora dužan je postupati u zajedničkom interesu svih neosiguranih vjerovnika ([40]). To je podrazumijevalo glasanje u interesu svih neosiguranih vjerovnika, među ostalim i onih koji nisu članovi odbora vjerovnika.

([35]) Ovisno o načinu raskida ugovora o radu procijenjeno je da bi troškovi zaposlenika iznosili 7,7 milijuna EUR, 8,9 milijuna EUR odnosno 10,5 milijuna EUR.

([36]) Taj iznos ne obuhvaća sve tražbine nastale u prvom stečajnom razdoblju jer su se tražbine iz poslovanja poduzetnika podmirivale redovito, pa je dio tih tražbina već bio podmiren.

([37]) Članak 88. stavak 8. Stečajnog zakona.

([38]) Prije svega u slučaju zatvaranja poslovanja elektroliza se ne može iskoristiti ako ne postoji mogućnost nastavka proizvodnje. Slično tomu, trebalo bi ohladiti peći za proizvodnju kalcijeva karbida, a njihovo ponovno pokretanje bilo bi problematično.

([39]) Članak 38. stavak 2. Stečajnog zakona.

([40]) Članak 37. stavak 4. Stečajnog zakona.

(38) Na sastanku održanom 26. siječnja 2011., na temelju informacija iz prezentacije uprave i ekonomske analize, svi prisutni članovi odbora vjerovnika podržali su predloženu uputu za stečajnog upravitelja da nastavi poslovanje NCHZ-a pod nepromijenjenim uvjetima. To znači da bi NCHZ mogao poslovati u istoj mjeri kao do tad jer nijedan član nije glasao protiv niti bio suzdržan. Stoga je odluka odbora vjerovnika donesena jednoglasno iako bi i većina bila dovoljna da se odobri njegova uputa. Osim toga, svi osigurani vjerovnici prisutni na sastanku pojedinačno su podržali takvu uputu za upravitelja. To znači da nijedan osigurani vjerovnik nije odbio predloženu uputu niti se suzdržao od glasanja.

(39) Nadalje, druga točka dnevnog reda sastanaka o kojoj se raspravljalo bili su oblik i način otuđenja imovine NCHZ-a. Iz zapisnika sa sastanka vidljivo je da su prisutni vjerovnici preliminarno usuglasili prodaju cijelog NCHZ-a, odnosno kao poduzeća s vremenskom neograničenošću poslovanja, u okviru natječaja.

(40) Nakon objave ([41]) odluke odbora vjerovnika od 26. siječnja 2011. s uputom za upravitelja svi javni i privatni neosigurani vjerovnici imali su pravo osporiti uputu pred stečajnim sudom uz obrazloženje da je uputa u suprotnosti sa zajedničkim interesom neosiguranih vjerovnika ([42]). Međutim, nijedan vjerovnik nije osporio uputu pred stečajnim sudom.

(41) Ista uputa za upravitelja potom je dostavljena stečajnom sudu, koji ju je mogao odobriti ili odlučiti o daljnjem postupanju upravitelja ([43]), što znači da bi se svim mogućim odlukama tog suda ukinula odluka drugih članova nadležnog tijela.

(42) U skladu sa Stečajnim zakonom ([44]), ako je stečajni sud član nadležnog tijela, upravitelj ili drugi članovi nadležnog tijela dužni su uputu dostaviti sudu na odobrenje nakon što drugi članovi nadležnog tijela iznesu svoja stajališta o njoj. Stečajni sud može rješenjem („uznesenie") odobriti dostavljenu uputu ili odlučiti o daljnjem postupanju. Rješenje suda obvezujuće je za upravitelja. Pri donošenju rješenja stečajni sud uzima u obzir legitimne interese pogođenih vjerovnika i njihove izjave te izjave drugih članova nadležnog tijela.

(43) U slučaju NCHZ-a stečajni sud u svojstvu člana nadležnog tijela odobrio je uputu za upravitelja rješenjem od 17. veljače 2011. ([45]). Rješenje suda bilo je obvezujuće za upravitelja. Stečajni sud uzeo je u obzir činjenicu da je odbor vjerovnika jednoglasno donio odluku s uputom za upravitelja da se poslovanje NCHZ-a nastavi, kao i činjenicu da su svi pogođeni osigurani vjerovnici ([46]) i odbor vjerovnika dali upravitelju istu uputu. Stečajni sud zatim je objasnio zašto je član nadležnog tijela u ovom predmetu, a to je prvenstveno zbog činjenice da je upravitelj odbio osiguranu tražbinu vjerovnika REDQUEST LIMITED, koji je pokrenuo sudski postupak za utvrđivanje svoje osigurane tražbine. Iz obrazloženja stečajnog suda proizlazi da je uzeo u obzir izjave pojedinačnih članova nadležnog tijela (odnosno odbora vjerovnika i pojedinačnih osiguranih vjerovnika) i činjenicu da se nijedan član odbora vjerovnika nije protivio uputi za upravitelja. Stečajni sud uputio je u obrazloženju na ekonomsku analizu (vidjeti uvodne izjave od 33. do 36.) čiju je izradu sud naložio upravitelju i u kojoj je utvrđeno da bi, s obzirom na troškove povezane sa zatvaranjem poslovanja, prestanak poslovanja NCHZ-a bio najnepovoljniji za podmirenje tražbina vjerovnika. Stečajni sud zaključio je da, s obzirom na te okolnosti i izjave članova nadležnog tijela, predložena uputa ne odstupa od legitimnog interesa pogođenih vjerovnika niti je u sukobu s njime. Iz obrazloženja stečajnog suda proizlazi da pri odobrenju upute nije ocijenio pojedinačne interese pojedinačnih vjerovnika, osobito društva REDQUEST LIMITED, koje je u rješenju spomenuto samo u vezi s članstvom suda u nadležnom tijelu kako je već objašnjeno.

([41]) Odluka („uznesenie") odbora vjerovnika i zapisnik sa sastanka održanog 26. siječnja 2011. objavljeni su 15. veljače 2011. u Poslovnom dnevniku („Obchodný vestník").
([42]) Članak 38. stavak 7. Stečajnog zakona.
([43]) Članak 83. stavak 4. Stečajnog zakona.
([44]) Članak 83. stavak 4. Stečajnog zakona.
([45]) Rješenje („uznesenie") br. 29K/43/2009-18279.
([46]) Stečajni sud naveo je šest osiguranih vjerovnika, odnosno članova nadležnog tijela (vidjeti i uvodnu izjavu 21. ove Odluke).

(44) U nadležnom tijelu (čiji je sastav opisan u uvodnim izjavama od 18. do 22.) koje je odlučilo o nastavku poslovanja NCHZ-a u drugom stečajnom razdoblju nisu bili zastupljeni svi (javni) predstečajni vjerovnici NCHZ-a. Javni vjerovnici koji nisu bili zastupljeni u nadležnom tijelu bili su ponajprije Društvo za socijalno osiguranje („Sociálna poisťovňa") i Opće društvo za zdravstveno osiguranje („Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s."). Ti vjerovnici nisu bili zastupljeni u nadležnom tijelu jer nisu bili ni članovi odbora vjerovnika ni osigurani predstečajni vjerovnici, pa nisu ni mogli izravno utjecati na odluku o nastavku poslovanja NCHZ-a u drugom stečajnom razdoblju.

(45) Stoga je osnova za nastavak poslovanja NCHZ-a nakon prestanka važenja Zakona o trgovačkim društvima od strateškog značenja bila odluka nadležnog tijela kao kolektivnog subjekta kojom je stečajni upravitelj dobio uputu da nastavi poslovanje NCHZ-a, pri čemu su članovi (odnosno odbor vjerovnika i osigurani vjerovnici) iznijeli svoja stajališta na zajedničkom sastanku održanom 26. siječnja 2011., a preostali član (odnosno stečajni sud) odobrio je uputu za stečajnog upravitelja rješenjem od 17. veljače 2011. Na temelju te odluke poslovanje NCHZ-a nastavljeno je bez prekida dok društvo nije prodano kao poduzeće s vremenskom neograničenošću poslovanja društvu Via Chem Slovakia u srpnju 2012.

3. PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANA I SLOVAČKE

3.1. Primjedbe o pripisivosti

(46) AlzChem Group AG („AlzChem") tvrdi ([47]) da se odluka o nastavku poslovanja NCHZ-a može pripisati državi jer su osigurani vjerovnici imali pravo uložiti veto na nastavak poslovanja NCHZ-a. AlzChem je zaključio da to pravo veta proizlazi iz sustavnog tumačenja Stečajnog zakona, pri čemu je uputio na odredbu o tome da je svaki osigurani vjerovnik član nadležnog tijela. Osigurane vjerovnike stoga se ne bi trebalo smatrati kolektivnim tijelom, zbog čega je društvo AlzChem zaključilo da je svaki osigurani vjerovnik pojedinačno mogao dati upravitelju uputu o svojoj imovini i uložiti veto na donošenje upute. AlzChem smatra da je svaki osigurani vjerovnik morao odobriti uputu danu stečajnom upravitelju da bi ta uputa bila obvezujuća. Osim toga, AlzChem tvrdi da se odluka vjerovnika NCHZ-a može pripisati državi jer ju je stečajni sud potvrdio i učinio obvezujućom. Nacionalni sudovi izvršavaju javne ovlasti i njihove se odluke kao takve mogu pripisati državi. AlzChem se poziva i na sudsku praksu Suda u smislu da rješenja nacionalnih sudova mogu biti pravna osnova za mjere državne potpore. U protivnom AlzChem tvrdi da se odluka može pripisati državi jer je odluka vjerovnika, kako ju je preispitao i potvrdio stečajni sud, bila jednoglasna.

(47) Fortischem tvrdi da se odluka ne može pripisati državi ([48]) jer slovačkim stečajnim zakonom nije predviđeno pravo veta ni za članove odbora vjerovnika ni osigurane vjerovnike pa stoga javni osigurani vjerovnici NCHZ-a nisu mogli uložiti veto na odluku o nastavku poslovanja NCHZ-a. Nadalje, Fortischem tvrdi da je u ovom predmetu jedina zadaća stečajnog suda ocijeniti zakonitost i usklađenost odluke predstečajnih vjerovnika sa Stečajnim zakonom. Pozivajući se na sudsku prasku Suda u predmetu Pearle ([49]) i Doux Elevage ([50]), pripisivost se može isključiti ako predmetno javno tijelo samo odobrava i čini obvezujućim odluke koje donesu sudionici na tržištu. U ovom je predmetu ekonomska analiza pokazala da je prodaja društva kao poduzeća s vremenskom neograničenošću poslovanja poželjnija od likvidacije i da su svi vjerovnici s pravom glasa glasali za nastavak poslovanja društva. Stoga je Fortischem zaključio da su diskrecijsko pravo i uloga stečajnog suda bili minimalni te da je on trebao samo provjeriti usklađenost s pravilima o stečajnom postupku.

(48) Slovenská správcovská a reštrukturalizačná, k.s. („SRS"), kao stečajni upravitelj NCHZ-a, tvrdi ([51]) da nijedan član nadležnog tijela nije imao pravo veta. Stoga bi, neovisno o samim izjavama vjerovnika, i kad vjerovnici usuglase zajedničko stajalište i kad ne usuglase mišljenja, obvezujuća uputa za upravitelja u konačnici uvijek bila u obliku sudskog rješenja. SRS smatra da to znači da nijedan vjerovnik (član nadležnog tijela) zapravo ne bi mogao iskoristiti pravo da uloži veto na uputu za upravitelja.

([47]) Podnesak društva AlzChem od 6. siječnja 2020.
([48]) Podnesak društva Fortischem od 19. prosinca 2019.
([49]) Predmet C-345/02, Pearle i dr. (SL C 228, 11.9.2004., str. 6.).
([50]) Predmet C-677/11, Doux Elevage SNC (SL C 225, 3.8.2013., str. 21.).
([51]) Podnesak SRS-a od 4. prosinca 2019. u kojem se upućuje na podnesak SRS-a od 27. kolovoza 2013.

(49) SRS smatra da iz toga proizlazi da su odluka o nastavku poslovanja NCHZ-a koju je donio stečajni sud i nastavak poslovanja NCHZ-a rezultat obvezujuće odluke stečajnog suda. Svako daljnje postupanje pojedinačnih vjerovnika ne bi ni na koji način utjecalo na poslovanje NCHZ-a da nije bilo sudske odluke. U skladu sa svojom dužnosti sud je uzeo u obzir legitimne interese pogođenih vjerovnika i njihove izjave, a to su prijevremeno podmirenje najvećeg mogućeg iznosa njihovih tražbina. Stečajni sud trebao je ocijeniti usklađenost s kolektivnim legitimnim interesom vjerovnika i osigurati podmirenje najvećeg mogućeg iznosa njihovih tražbina. SRS navodi da nadležno tijelo unatoč tome čini kolektivni subjekt u skladu sa Stečajnim zakonom, čak i ako se sastoji od nekoliko članova.

(50) Slovačka tvrdi ([52]) da u Stečajnom zakonu nije utvrđeno pravo veta ni člana odbora vjerovnika ni osiguranog vjerovnika. Da se osigurani vjerovnik ne slaže s predloženom uputom za stečajnog upravitelja i stoga glasa protiv nje, to bi bilo stajalište samo jednog vjerovnika i stečajni sud uzeo bi ga u obzir pri odlučivanju, no ono ne bi bilo obvezujuće za njega. Međutim, s obzirom na činjenice u ovom predmetu, sud nije imao nikakav relevantan razlog da odbije predloženu uputu. Kad je riječ o ulozi stečajnog suda, Slovačka pojašnjava da stečajni sud nije odlučivao o odobrenju odluke vjerovnika od 26. siječnja 2011. ni o njezinoj osnovanosti. Umjesto toga odlučivao je u svojstvu člana nadležnog tijela o tome hoće li odobriti predloženu uputu za upravitelja nakon što uzme u obzir stajalište drugih članova nadležnog tijela i zaključke iz ekonomske analize upravitelja. Općenito je glavna uloga suda u stečajnom postupku nadzirati upravitelja i tijek postupka te postupati kao *dominus litis* samo u slučaju neslaganja upravitelja i vjerovnika ili među samim vjerovnicima.

3.2. **Primjedbe o ekonomskoj prednosti**

(51) Osim o pripisivosti, zainteresirane strane i Slovačka dostavile su dodatne primjedbe o ekonomskoj prednosti, a osobito o riziku od gomilanja tražbina vjerovnika tijekom drugog stečajnog razdoblja i o važnosti ekonomske analize i prezentacije uprave za postupak donošenja odluke vjerovnika u siječnju 2011.

(52) AlzChem tvrdi ([53]) da NCHZ nije prošao test privatnog vjerovnika jer: i. relevantni javni vjerovnici nisu postupali *pari passu* prema privatnim vjerovnicima, a ii. ekonomska analiza i prezentacija uprave nisu bili bitni za ocjenjivanje postupanja Slovačke Republike u vezi s nastavkom poslovanja NCHZ-a.

(53) Prvo, AlzChem pojašnjava da je većini privatnih vjerovnika najvažnije bilo osigurati što veće prihode od prodaje NCHZ-a s obzirom na to da nije postojao rizik od gomilanja potraživanja tijekom nastavka poslovanja NCHZ-a. Ističe da su se tijekom poslovanja u stečaju gomilala znatna potraživanja vjerovnika kao što je Slovačka (doprinosi za socijalno osiguranje, porezi itd. koji nastaju zbog nastavka poslovanja društva), zbog čega su ti vjerovnici trebali uravnotežiti moguće koristi od daljnjeg poslovanja NCHZ-a (potencijalna viša prodajna cijena) s rizikom od mogućeg povećanja neplaćenih potraživanja zbog nastavka poslovanja. AlzChem smatra da postupanje društva Novácka Energetika, a.s., jedinog privatnog vjerovnika čija su se potraživanja povećala tijekom stečajnog postupka, ne može biti razumno opravdanje za ponašanje svih javnih vjerovnika s obzirom na to da su, za razliku od državnih vjerovnika, privatni vjerovnici u bilo kojem trenutku mogli obustaviti opskrbu društvu u stečaju i tako smanjiti svoju izloženost dodatnim neplaćenim potraživanjima.

(54) Drugo, AlzChem tvrdi da su ekonomska analiza i prezentacija uprave izrađene za vjerovnike koji su bili članovi odbora vjerovnika i osigurane vjerovnike, odnosno vjerovnike s predstečajnim tražbinama, kao i da se u njima nije uzeo u obzir interes vjerovnika čija su potraživanja nastala tijekom poslovanja NCHZ-a u stečaju. Usto, navodi da su ukupna potraživanja Slovačke do kraja prvog stečajnog razdoblja iznosila 5,5 milijuna EUR te dodatnih 7,8 milijuna EUR u drugom stečajnom razdoblju.

([52]) Podnesak Slovačke od 14. veljače 2020.
([53]) Podnesak društva AlzChem od 6. siječnja 2020.

(55) Fortischem smatra ([54]): i. da su relevantni javni vjerovnici postupali *pari passu* prema privatnim vjerovnicima i ii. da su ekonomska analiza i prezentacija uprave bile valjana osnova za odluke javnih vjerovnika o odobrenju upute za upravitelja.

(56) Prvo, Fortischem potvrđuje da su se tražbine dvaju osiguranih javnih vjerovnika (Fond za zaštitu okoliša, Grad Nováky) povećale tijekom poslovanja NCHZ-a u stečaju. Usto, podsjeća da se odbor vjerovnika sastojao od jednog javnog (Fond za upravljanje državnom imovinom) i četiri privatna neosigurana vjerovnika (INVEST-KREDIT, s.r.o., NCHZ Energetika, a.s., M-ENERGO, s.r.o., DAK KIABA, s.r.o.) i da su svi glasali za nastavak poslovanja. Fortischem smatra da su privatni i javni vjerovnici u odboru vjerovnika usporedivi jer su svi neosigurani predstečajni vjerovnici. U skladu sa svojom pravnom obvezom članovi odbora vjerovnika glasali su u interesu svih neosiguranih predstečajnih vjerovnika, a ne samo članova odbora vjerovnika.

(57) Fortischem isto tako smatra da bi Sud pokrajine Trenčín odobrio daljnje poslovanje NCHZ-a čak i da su Fond za zaštitu okoliša i Grad Nováky glasali za likvidaciju NCHZ-a. Pri procjeni interesa dvaju osiguranih vjerovnika čije predstečajne tražbine čine manje od 4 % vrijednosti svih osiguranih predstečajnih tražbina i interesa predstavnika neosiguranih vjerovnika za daljnje poslovanje NCHZ-a gotovo je nemoguće da bi se interesi predstečajnih vjerovnika mogli zaštititi bilo kakvom drugom odlukom osim onom o daljnjem poslovanju NCHZ-a.

(58) Naposljetku, kad je riječ o važnosti ekonomske analize za postupak donošenja odluke vjerovnika u siječnju 2011., Fortischem tvrdi da nije bilo potrebno posebno predviđati moguće dodatne troškove u drugom stečajnom razdoblju jer je iz ekonomske analize bilo jasno da se u slučaju likvidacije NCHZ-a ne bi podmirila nijedna predstečajna tražbina. Prodaja NCHZ-a kao poduzeća s vremenskom neograničenošću poslovanja, kao jedina alternativa za namirenje predstečajnih vjerovnika, podrazumijevala je podmirenje svih poststečajnih tražbina. Stoga su se barem neizravno uzeli u obzir interesi svih poststečajnih vjerovnika (uključujući poststečajne tražbine osiguranih javnih vjerovnika). Fortischem nadalje tvrdi da zbog posebne prirode predstečajnih tražbina dvaju osiguranih vjerovnika (Fond za zaštitu okoliša i Grad Nováky) izračun nije relevantan s obzirom na to da povećanja tražbina nisu bila povezana sa samim poslovanjem NCHZ-a.

(59) Osim toga, tvrdi da usporedba iznosa tražbina na početku drugog stečajnog razdoblja i predstečajnih tražbina te međuplaćanja u prvom stečajnom razdoblju i poststečajnih tražbina pokazuje da bi, sve dok postoji mogućnost podmirenja barem dijela predstečajnih tražbina, trebalo utvrditi da je rizik od znatnog povećanja tražbina minimalan. Točnije, iako je porez na nekretnine za 2010., koji mu je u ožujku 2010. nametnuo Grad Nováky, iznosio 523 793 EUR, porezna obveza NCHZ-a na kraju 2010. povećala se samo za oko 48 000 EUR. Tražbine Fonda za zaštitu okoliša povećale su se u prvom stečajnom razdoblju za 193 192 EUR, odnosno za manje od 20 % izvorne predstečajne tražbine.

(60) SRS podsjeća ([55]) da stečajni sud, u skladu sa svojom nadležnosti, sukob raznih legitimnih interesa vjerovnika rješava primjenom načela proporcionalnosti. To u pravilu znači da nad svakim interesom određenih vjerovnika za prestanak poslovanja dužnika može nadvladati kolektivni interes drugih vjerovnika za nastavak poslovanja, osobito ako se može legitimno očekivati da će se zbog nastavka poslovanja dužnika općenito podmiriti veća količina tražbina. Odluke o nastavku poslovanja NCHZ-a i o opsegu i obliku likvidacije NCHZ-a i njegove imovine donesene su na temelju interesa svih vjerovnika za podmirenje najvećeg mogućeg iznosa njihovih tražbina.

(61) SRS smatra da se odluka o nastavku poslovanja NCHZ-a doista temeljila na temeljitoj procjeni sukladnosti s temeljnim interesima svih vjerovnika u svrhu naplate najvećeg mogućeg iznosa tražbina, koju je neovisno i nepristrano pravosudno tijelo provelo u okviru stečajnog postupka primjenjujući opća zakonska pravila o stečajnom postupku na pojedinačni predmet, što je opravdano samom prirodom stečajnog postupka, ali i potrebom za rješavanjem problema preklapanja pravâ i interesa brojnih vjerovnika s jedne strane te problema ograničene (zajedničke) imovine s druge strane.

([54]) Podnesak društva Fortischem od 19. prosinca 2019.

([55]) Podnesak od 4. prosinca 2019. u kojem se upućuje na podnesak SRS-a od 27. kolovoza 2013.

(62) Kad je riječ o drugoj točki, SRS tvrdi da je upravitelj izradio analizu kako bi ona poslužila kao kvalificirana činjenična osnova u postupku donošenja odluke nadležnog tijela i ocjenjivanja ponuda na prvom javnom natječaju. U analizi je zaključeno da je prodaja poduzetnika kao poduzeća s vremenskom neograničenošću poslovanja jedini način otuđenja stečajne mase kojim bi se barem djelomično podmirile tražbine prijavljene upravitelju (predstečajne tražbine). Drugim načinima ne samo da se ne bi podmirile predstečajne tražbine, nego bi nastali dodatni znatni troškovi koje bi trebalo podmiriti prioritetno, kao što su tražbine iz stečajne mase koje se na kraju isto tako ne bi podmirile. Iz toga proizlazi da bi drugim načinima nastale dodatne nepodmirene (poststečajne) tražbine povrh predstečajnih tražbina koje se isto tako ne bi podmirile.

(63) Slovačka ponavlja svoje stajalište ([56]) da su javni vjerovnici postupili u skladu s načelom vjerovnika u tržišnom gospodarstvu s obzirom na to da su pojedinačni članovi odbora vjerovnika te i javni i privatni osigurani vjerovnici smatrali da bi stopa povrata bila nedvojbeno veća da se upravitelja uputi da nastavi poslovanje NCHZ-a. Pojašnjava da u slovačkom stečajnom pravu nema izričite razlike između privatnih i javnih vjerovnika te se prema njima ne postupa drukčije za potrebe stečajnog postupka.

(64) Slovačka zatim navodi vrste tražbina obuhvaćene stečajnim postupkom i razdvaja ih u dvije kategorije: one nastale prije proglašenja stečaja i prijavljene stečajnom upravitelju („predstečajne tražbine") i one nastale nakon toga („poststečajne tražbine"). Poststečajne tražbine jesu: i. tražbine iz stečajne mase („pohľadávky proti podstate") ili ii. tražbine iz poslovanja poduzetnika („pohľadávky z prevádzkovania podniku").

(65) Tražbine iz stečajne mase nastaju u vezi s upravljanjem i likvidacijom stečajne mase, a uz naknadu za upravitelja uključuju, među ostalim, poreze, pristojbe, naknade, premije za zdravstveno i socijalno osiguranje, plaće i druge troškove zaposlenika i plaću upravitelja. Ako upravitelj upravlja poduzetnikom, te se tražbine smatraju tražbinama iz poslovanja poduzetnika. Tražbine iz stečajne mase podmiruju se prije predstečajnih tražbina iz prihoda od likvidacija.

(66) Tražbine iz poslovanja poduzetnika nastaju u vezi s upravljanjem poduzetnikom u stečaju nakon proglašenja stečaja. Podmiruju se iz prihoda koje poduzetnik ostvaruje u okviru poslovanja. Ako nakon prestanka poslovanja prihodi nisu dostatni za podmirenje tražbina iz poslovanja poduzetnika, one se podmiruju na isti način kao i tražbine iz stečajne mase, odnosno iz prihoda od likvidacije.

(67) Poststečajne tražbine (i tražbine iz stečajne mase i one iz poslovanja) stoga se podmiruju prije predstečajnih tražbina. Slovačka tvrdi da se poststečajne tražbine stoga moraju u cijelosti podmiriti prije podmirenja predstečajnih tražbina u skladu s raspodjelom prihoda.

4. **PROCJENA MJERE**

4.1. **Postojanje državne potpore**

(68) Prema članku 107. stavku 1. UFEU-a svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku koja narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj, nespojiva je s unutarnjim tržištem u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među državama članicama. Ti su uvjeti kumulativni. Ako jedan od njih nije ispunjen, predmetna mjera ne smatra se državnom potporom u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

(69) Da bi se određena mjera smatrala državnom potporom u smislu te odredbe, moraju biti ispunjeni sljedeći kumulativni uvjeti: i. mjera se mora moći pripisati državi i mora se financirati iz državnih sredstava; ii. primatelj mora na temelju nje ostvariti neku prednost; iii. ta prednost mora biti selektivna i iv. mjerom se mora narušavati ili prijetiti da će se narušiti tržišno natjecanje i utjecati na trgovinu među državama članicama.

([56]) Podnesak Slovačke od 14. veljače 2020.

(70) U okolnostima ovog predmeta primjereno je ograničiti procjenu na uvjete pripisivosti i ekonomske prednosti jer se u izostanku bilo kojeg od tih dvaju elemenata mjera neće smatrati državnom potporom i neće se trebati ocijeniti jesu li ispunjeni drugi kriteriji iz članka 107. stavka 1. UFEU-a.

4.2. **Pripisivost**

(71) Kako je detaljnije opisano u uvodnim izjavama od 23. do 45., nakon što se Zakon o trgovačkim društvima od strateškog značenja 31. prosinca 2010. prestao primjenjivati na NCHZ, upravitelj više nije imao pravnu obvezu da nastavi poslovanje društva. Budući da su troškovi poslovanja NCHZ-a u stečaju premašivali njegove prihode od poslovanja, u skladu s odredbama Stečajnog zakona upravitelj je o tome obavijestio nadležno tijelo (za njegov sastav vidjeti uvodne izjave od 18. do 22.) i dostavio mu na odobrenje uputu kojom se upravitelja obvezuje na nastavak poslovanja NCHZ-a.

(72) Na zajedničkom sastanku odbora vjerovnika i osiguranih vjerovnika održanom 26. siječnja 2011. svi javni i privatni vjerovnici u odboru vjerovnika odobrili su uputu za upravitelja o nastavku poslovanja NCHZ-a, a svi su se javni i privatni osigurani vjerovnici koji su prisustvovali sastanku složili s odobrenjem takve upute (vidjeti uvodnu izjavu 38.). Zapisnik s tog sastanaka održanog 26. siječnja 2011., koji je Komisija provjerila, potvrđuje da je na njemu svaki osigurani vjerovnik iznio svoje stajalište. Iako je pravom propisano da prijedlog mora podržati tek većina članova odbora vjerovnika, dokazano je da nijedan od članova nije odbio uputu za administratora, kao i da se nijedan osigurani vjerovnik nije usprotivio odobrenju takve upute. Stoga je utvrđeno da su vjerovnici zastupljeni u nadležnom tijelu odluku donijeli jednoglasno.

(73) Kako je opisano u uvodnoj izjavi 20., nije utvrđeno da neki privatni vjerovnik iz odbora vjerovnika, osim društva INVEST-KREDIT, s.r.o., ima kapitalne veze s vlasnikom NCHZ-a.

(74) Zatim je utvrđeno da nijedan (javni ili privatni) neosigurani vjerovnik nije pred stečajnim sudom osporio odluku odbora vjerovnika o nastavku poslovanja NCHZ-a (vidjeti uvodnu izjavu 40.) iako su imali pravo na to.

(75) Rješenjem od 17. veljače 2011. stečajni sud u svojstvu člana nadležnog tijela odobrio je istu uputu za upravitelja bez ikakvih materijalnih izmjena ([57]), čime je ta uputa postala obvezujuća za upravitelja u skladu s člankom 83. stavkom 4. Stečajnog zakona.

(76) Stoga se poslovanje NCHZ-a nakon prestanka važenja Zakona o trgovačkim društvima od strateškog značenja nastavilo na temelju odluke nadležnog tijela sastavljenog od odbora vjerovnika (uglavnom privatna društva), osiguranih vjerovnika (uglavnom javna tijela) i stečajnog suda.

(77) Iz toga proizlazi da su za odobrenje upute za stečajnog upravitelja bila relevantna i stajališta odbora vjerovnika i osiguranih vjerovnika od 26. siječnja 2011. (bez sudjelovanja stečajnog suda na taj datum) i rješenje stečajnog suda od 17. veljače 2011. Točnije, od njih se sastojao postupak donošenja odluke nadležnog tijela koje je zajednički uputilo upravitelja da nastavi poslovanje NCHZ-a.

(78) Komisija smatra da je odluku o uputi za upravitelja da nastavi poslovanje NCHZ-a donijelo nadležno tijelo kao kolektivno tijelo (uključujući stečajni sud), što je u suprotnosti sa stajalištem da je odluku donio samo Sud pokrajine Trenčín (kako tvrde SRS i AlzChem), odnosno da uputa proizlazi iz odluke vjerovnika (kako tvrdi Fortischem). Naime, stečajni sud donio je konačnu odluku 17. veljače 2011., nakon što su drugi članovi nadležnog tijela već iznijeli svoja stajališta o uputi u skladu s postupkom iz Stečajnog zakona (vidjeti uvodnu izjavu 42.), no s obzirom na posebne okolnosti ovog predmeta, tj. činjenicu da su svi drugi članovi nadležnog tijela odobrili uputu za upravitelja, stečajni sud nije imao osnovu po kojoj bi mogao odbiti odobrenje predložene upute.

([57]) Komisija je pregledala sudsko rješenje od 17. veljače 2011. i utvrdila da je jedina izmjena bila nematerijalna, a odnosila se na ispravak upućivanja na jednu pravnu odredbu.

(79) Kad je riječ o mogućem postojanju pravâ veta određenih vjerovnika, u službenom istražnom postupku utvrđeno je da nijedan član odbora vjerovnika te nijedan osigurani vjerovnik nisu imali pravo veta na temelju Stečajnog zakona. Tvrdnje društva AlzChem o postojanju prava veta pokazale su se neosnovane jer nije podnesen nijedan dokaz koji ih potvrđuje. Iz podnesaka drugih zainteresiranih strana jasno je upravo suprotno, odnosno da nijedan javni ili privatni osigurani vjerovnik nije mogao sam spriječiti odobrenje upute za upravitelja.

(80) Za stečajnog upravitelja obvezujuće je sudsko rješenje u skladu s člankom 83. stavkom 4. Stečajnog zakona (vidjeti uvodnu izjavu 42.), što znači da za stečajnog upravitelja odluka vjerovnika (odbora vjerovnika ili osiguranih vjerovnika) o uputi za stečajnog upravitelja nije obvezujuća, već je za njega obvezujuće isključivo rješenje stečajnog suda, ako je stečajni sud član nadležnog tijela. Nadalje, pri donošenju rješenja neslaganja pojedinačnih osiguranih vjerovnika nisu obvezujuća za sud i on ne mora postupiti u skladu s njima, već uputu može odobriti čak i u slučaju takvih neslaganja sve dok je uputa u legitimnim interesima pogođenih vjerovnika (uvodna izjava 42.). Stoga je jasno da, ako se jedan osigurani vjerovnik ili više njih protive odobrenju predložene formulacije upute za stečajnog upravitelja, ta činjenica sama po sebi ne može automatski značiti da se takva uputa ne može odobriti. Zbog toga nijedan osigurani vjerovnik nije mogao uložiti „veto” na donošenje upute u smislu da bi samim činom odbijanja njezina odobrenja spriječio njezino donošenje.

(81) Točnije, nije potvrđeno da pravo veta osiguranih vjerovnika može proizlaziti iz činjenice da su svi osigurani vjerovnici bili uključeni u postupak donošenja odluke. Pravo svakog osiguranog predstečajnog vjerovnika na iznošenje stajališta i sudjelovanje u postupku donošenja odluke ne može podrazumijevati i pravo veta ako ne postoji odredba kojom je to propisano. Točno je da, za razliku od odbora vjerovnika koji je bio kolektivno izabrano tijelo (vidjeti uvodne izjave 18. i 20.), osigurani vjerovnici nisu imali predstavnike u kolektivnom tijelu, već je svaki osigurani vjerovnik bio sam po sebi član nadležnog tijela za svaku zasebnu stečajnu masu (vidjeti uvodnu izjavu 21.). Međutim, činjenica da je svaki osigurani vjerovnik bio član nadležnog tijela ne znači automatski da su oni mogli spriječiti nadležno tijelo u donošenju odluke, što je u suprotnosti s tvrdnjama društva AlzChem (vidjeti uvodnu izjavu 46.). Drugim riječima, pravo veta osiguranih vjerovnika ne može proizlaziti iz činjenice da je svaki od njih bio član nadležnog tijela.

(82) Osim toga, Komisija je provjerila tvrdnje društva AlzChem o tome da prema sustavnim tumačenjima Stečajnog zakona osigurani vjerovnici imaju pravo veta. Dijelovi Stečajnog zakona na koje AlzChem upućuje da bi potkrijepio svoje tvrdnje odnose se na prava osiguranih vjerovnika u stečajnom postupku, koja kao takva ne uključuju pravo veta.

(83) Dapače, u odboru vjerovnika odluke su se donosile većinom glasova, a osigurani vjerovnici pojedinačno su iznijeli svoja stajališta, no opet bez prava veta. Stoga, unatoč tome što su mogla odbiti nastavak poslovanja NCHZ-a (ako su bila članovi odbora vjerovnika) ili glasati protiv odobrenja takve upute (ako su bila osigurani vjerovnici), državna tijela koja bi imala takve interese ne bi mogla ostvariti svoj interes za zaustavljanje daljnjeg gomilanja dugova.

(84) Iz toga proizlazi da ni javni ni privatni vjerovnici nisu imali pravo uložiti veto na poslovanje NCHZ-a u drugom stečajnom razdoblju. Odluku o nastavku poslovanja NCHZ-a donijelo je nadležno tijelo kao kolektivno tijelo, a nijedan privatni ni javni vjerovnik u svojstvu člana nadležnog tijela nije mogao samostalno spriječiti donošenje te odluke.

(85) Zaključno se mora odbiti i argument društva AlzChem o tome da se odluka o nastavku poslovanja NCHZ-a može pripisati državi s obzirom na to da su četiri osigurana vjerovnika u državnom vlasništvu odlučila da neće iskoristiti svoje pravo veta.

(86) Nadalje, dodatno se tvrdilo da se odluka o nastavku poslovanja NCHZ-a može pripisati Slovačkoj jer ju je u veljači 2011. potvrdio i učinio obvezujućom Sud pokrajine Trenčín. Iako se načelno ne može isključiti mogućnost da bi se mjeru moglo smatrati odlukom koja se može pripisati državi u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a jer je riječ o odluci nacionalnog suda ([58]), zbog posebnih okolnosti sudjelovanja stečajnog suda u ovom predmetu, kako su ocijenjene u uvodnim izjavama od 88. do 92., ovaj se predmet razlikuje od predmeta u kojima je pripisivost utvrđena na temelju odluke nacionalnog suda.

(87) U službenom istražnom postupku utvrđeno je da je stečajni sud u veljači 2011. postupao u svojstvu člana nadležnog tijela, a ta je uloga jasno definirana u Stečajnom zakonu. Komisija je stoga preispitala ulogu stečajnog suda kad postupa u svojstvu člana nadležnog tijela u skladu s člankom 83. stavkom 4. Stečajnog zakona.

(88) Stečajni sud bio je u jedinstvenom položaju člana kolektivnog tijela koje je odlučivalo o nastavku poslovanja NCHZ-a. Nije postupao u svojem uobičajenom svojstvu suda koji donosi načelne odluke u predmetima koje pred njega iznose stranke, već je imao ulogu osigurati sukladnost upute za upravitelja sa stajalištima i legitimnim interesima pogođenih vjerovnika (vidjeti uvodne izjave 42. i 43.). To zapravo i jest njegova opća uloga u stečajnom postupku, odnosno da postupa radi ostvarivanja najviše stope podmirenja tražbina vjerovnika (vidjeti uvodnu izjavu 19.).

(89) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 42., kad se uputa za stečajnog upravitelja dostavi stečajnom sudu na odobrenje, on je u rješenju može odobriti ili odlučiti o daljnjem postupanju. U tom se odlomku navodi i da pri donošenju rješenja stečajni sud uzima u obzir legitimne interese pogođenih vjerovnika i njihove izjave te izjave drugih članova nadležnog tijela.

(90) Kako je opisano u uvodnoj izjavi 43., stečajni sud preispituje predloženu uputu za upravitelja s obzirom na legitimne interese pogođenih vjerovnika te njihove izjave i izjave drugih članova nadležnog tijela. To znači da je stečajni sud uzeo u obzir izjave odbora vjerovnika i svih pojedinačnih osiguranih vjerovnika (uključujući sve javne osigurane vjerovnike) te sadržaj ekonomske analize, u kojoj je utvrđeno da bi u vezi s mogućnostima podmirenja tražbina stečajnih vjerovnika prestanak poslovanja NCHZ-a bio najnepovoljnije rješenje zbog troškova povezanih s prestankom poslovanja.

(91) Iako je istina da je sudsko rješenje uputu učinilo obvezujućom za stečajnog upravitelja, u posebnim okolnostima ovog predmeta stečajni sud nije imao nikakvu osnovu po kojoj bi mogao odbiti predloženu uputu. Ako svi vjerovnici, od kojih su većina privatna društva, izrijekom odluče da je u njihovu ekonomskom interesu dopustiti nastavak poslovanja nesolventnog poduzetnika, njihova odluka ne može se pripisati državi samo zato što ju je stečajni sud poslije potvrdio i učinio obvezujućom.

(92) U odluci stečajnog suda upućuje se na činjenicu da je nastavak poslovanja NCHZ-a u najboljem interesu vjerovnika. Sud se u tom smislu složio sa stajalištima svih drugih javnih i privatnih osiguranih i neosiguranih članova nadležnog tijela te s prijedlogom stečajnog upravitelja. Nijedna od tih strana nije ponudila alternativu prestanku poslovanja NCHZ-a. U skladu sa sudskom praksom članak 107. stavak 1. UFEU-a odnosi se na „odluke država članica kojima, u svrhu ostvarenja vlastitih gospodarskih i socijalnih ciljeva, na temelju jednostranih i samostalnih odluka dodjeljuju sredstva poduzetnicima ili drugim osobama ili im donose koristi kojima se nastoji potaknuti ostvarivanje željenih gospodarskih ili socijalnih ciljeva” ([59]). U tom smislu u ovom predmetu nema nikakvih naznaka da je stečajni sud postupao u svrhu ostvarenja drugih interesa osim interesa predmetnih vjerovnika, kao ni da nije u cijelosti postupao u skladu s onim što su vjerovnici i stečajni upravitelj smatrali ekonomski najracionalnijim rješenjem.

([58]) U tom smislu vidjeti presudu od 26. listopada 2016., DEI i Komisija/Alouminion tis Ellados, C-590/14 P, EU:C:2016:797, t. 59., 77. i 81. i presudu od 3. ožujka 2016., Simet/Komisija, T-15/14, EU:T:2016:124, t. 38., 44. i 45.

([59]) Presuda od 27. ožujka 1980., Amministrazione delle finanze dello Stato/Denkavit italiana, EU:C:1980:100, t. 31., presuda od 5. travnja 2006., *Deutsche Bahn/Komisija*, T-351/02, EU:T:2006:104, t. 100.

(93) Stoga se odluka nadležnog tijela (čiji je član bio stečajni sud) o nastavku poslovanja NCHZ-a nakon prestanka važenja Zakona o trgovačkim društvima od strateškog značenja ne može smatrati pripisivom državi s obzirom na nepostojanje prava veta osiguranih vjerovnika i posebnu ulogu stečajnog suda.

(94) Nadalje, ništa ne upućuje na to da bi država pokušala utjecati na postupak donošenja odluke privatnih vjerovnika. Kako je potvrdio Opći sud ([60]), nije dokazano da je u siječnju 2011. postojala politička potpora NCHZ-u, kao ni da su predmetni vjerovnici pretpostavljali da ona postoji. Točnije, zaključeno je da se činjenica da nova slovačka vlada u siječnju 2011. nije stavila izvan snage Zakon o trgovačkim društvima od strateškog značenja ne može smatrati pokazateljem njezine političke potpore NCHZ-u. Nadalje, čak i da je postojala politička potpora od 2009. do 2010. (zbog Zakona o trgovačkim društvima od strateškog značenja) i kasnije 2013., to ne znači da je ona postojala u siječnju 2011.

(95) U ovom predmetu iz rješenja stečajnog suda od 17. veljače 2011. (vidjeti uvodnu izjavu 43.), koje je Komisija preispitala, proizlazi da su razlozi zbog kojih je stečajni sud odobrio uputu za stečajnog upravitelja sljedeći: i. činjenica da je odbor vjerovnika jednoglasno i bez protivljenja donio odluku s uputom za upravitelja da nastavi poslovanje NCHZ-a te je svih šest osiguranih vjerovnika podržalo istu uputu; ii. ekonomska analiza (vidjeti uvodnu izjavu 29.) upravitelja u kojoj je utvrđeno da bi, s obzirom na troškove povezane sa zatvaranjem poslovanja, prestanak poslovanja NCHZ-a bio najnepovoljniji za podmirenje tražbina vjerovnika; iii. nepostojanje odstupanja ili sukoba između predložene upute i legitimnog interesa pogođenih vjerovnika. Stečajni sud stoga je preispitao je li uputa bila u legitimnom interesu pogođenih vjerovnika u cjelini, a da pritom nije zasebno analizirao pojedinačnu situaciju svakog vjerovnika niti procjenjivao učinak na odbijenu tražbinu društva REDQUEST LIMITED.

(96) U skladu sa Stečajnim zakonom stečajni sud načelno može odbiti predloženu uputu za stečajnog upravitelja. Točnije, ovisno o konkretnom činjeničnom stanju i legitimnim interesima pogođenih vjerovnika te izjavama tih vjerovnika i drugih članova nadležnog tijela stečajni sud načelno je mogao odbiti odobriti uputu i sam odlučiti o daljnjem postupanju. Međutim, budući da su svi vjerovnici zastupljeni u nadležnom tijelu smatrali da je u njihovu najboljem ekonomskom interesu dopustiti nastavak poslovanja NCHZ-a, pa su se u tom smislu i izjasnili, te je stečajni upravitelj imao isto mišljenje, činjenica da je sud imao isto mišljenje ne upućuje na to da se odluka može pripisati državi samo zbog obvezujućeg učinka rješenja stečajnog suda. U ovom predmetu dostupni su brojni dokazi, uključujući pozitivna stajališta svih predmetnih dionika, o tome da su vjerovnici smatrali da je nastavak poslovanja NCHZ-a u njihovu najboljem interesu te je očito da je stečajni sud u izvršavanju svoje uloge morao postupati u interesu vjerovnika NCHZ-a. Suprotno tomu, ništa ne upućuje na to da je donošenjem rješenja stečajni sud nastojao ostvariti neki cilj Slovačke Republike.

(97) Stoga Komisija zaključuje da se odluka nadležnog tijela u drugom stečajnom razdoblju NCHZ-a ne može smatrati odlukom koja se može pripisati državi u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a. Čak i u izostanku jednog od kumulativnih uvjeta za utvrđivanje državne potpore, Komisija je ipak provjerila je li predmetna mjera za NCHZ ekonomska prednost koju se inače ne bi moglo dobiti u tržišnim uvjetima, kako je razrađeno u nastavku.

4.3. **Ekonomska prednost**

(98) Gospodarskim transakcijama koje izvršavaju javna tijela (uključujući javne poduzetnike) ne dodjeljuje se prednost njihovim protustrankama i stoga one ne predstavljaju potporu ako ih se izvršava u skladu s uobičajenim tržišnim uvjetima ([61]).

([60]) Vidjeti presudu Općeg suda od 13. prosinca 2018., AlzChem AG/Komisija, T-284/15, EU:T:2018:950, t. 129., 130., 134. i 142.

([61]) Vidjeti stavak 74. Obavijesti Komisije br. 2016/C 262/01 o pojmu državne potpore iz članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („Obavijest o pojmu potpore”) (SL C 262, 19.7.2016., str. 1.).

(99) Kako bi se utvrdilo je li transakcija izvršena u skladu s uobičajenim tržišnim uvjetima, ponašanje javnog tijela treba usporediti s ponašanjem hipotetskog privatnog gospodarskog subjekta koji se nalazi u sličnoj situaciji (takozvani test subjekta u tržišnom gospodarstvu). Sudovi u Uniji razvili su posebne vrste tog testa za različite vrste gospodarskih transakcija, točnije „test privatnog vjerovnika" u slučajevima kad transakcije uključuju dug ([62]) i „načelo ulagača u tržišnom gospodarstvu" za utvrđivanje prisutnosti ekonomske prednosti u slučajevima ulaganja u javni vlasnički kapital ([63]).

(100) S obzirom na to da su u ovom predmetu javni vjerovnici bili uključeni u postupak donošenja odluke o nastavku poslovanja NCHZ-a, no država nije imala nikakav vlasnički udio u društvu, Komisija je procjenu usmjerila na transakciju sa stajališta hipotetskog razboritog privatnog vjerovnika ([64]).

(101) Komisija je provjerila ekonomsku analizu koju je izradio upravitelj i koja je bila dostupna vjerovnicima i stečajnom sudu, koji su je mogli preispitati u postupku donošenja odluke (vidjeti uvodne izjave od 33. do 36.). U analizi je utvrđeno nekoliko mogućih scenarija i uspoređeni su troškovi i prihodi sa stajališta vjerovnika NCHZ-a. Točnije, u analizi se navodi da bi prekidom poslovanja NCHZ-a nastali znatni troškovi koji bi ukupno iznosili više od 48 milijuna EUR. Glavnina troškova bila je povezana sa zatvaranjem i čišćenjem okoliša lokacija na kojima se proizvode kemikalije (oko 37,3 milijuna EUR) te troškovima zaposlenika (10,5 milijuna EUR ako su ispunjene sve zakonske obveze). Istodobno su očekivani prihodi od prodaje pojedinačne imovine iznosili od 47 do 52 milijuna EUR (neovisno o dodatnim troškovima rastavljanja i uklanjanja opreme).

(102) Budući da su nepodmirene (javne i privatne) obveze nastale iz poslovanja NCHZ-a tijekom stečajnog postupka (oko 16 milijuna EUR do sredine prosinca 2010. pred kraj prvog stečajnog razdoblja) imale povlašten tretman, nijedna od predstečajnih tražbina ne bi se podmirila da je prekinuto poslovanje NCHZ-a. U analizi se uzima u obzir činjenica da se očekivalo da će prodaja poduzetnika kao poduzeća s vremenskom neograničenošću poslovanja donijeti podmirenje veće količine predstečajnih tražbina u usporedbi sa scenarijem prekida poslovanja NCHZ-a, kojim bi nastali znatni dodatni troškovi za zatvaranje poslovanja NCHZ-a, a njegovo ponovno pokretanje bilo bi problematično ako ne i nemoguće jer bi neki dijelovi tehničke opreme bili nepovratno oštećeni u slučaju prekida poslovanja (vidjeti uvodne izjave 34. i 36.).

(103) U analizi se ocijenio i interes trećih strana za sudjelovanje u natječaju ili natječajima za NCHZ. U prvom je natječaju od sedam zainteresiranih kupaca samo jedan (društvo M-ENERGO, s.r.o.) podnio ponudu od 2 milijuna EUR. Upravitelj je utvrdio da nije jasno bi li drugi natječaj privukao više zainteresiranih kupaca. Ukupno gledajući, u analizi je zaključeno da je u interesu vjerovnika bilo nastaviti poslovanje NCHZ-a i prodati ga kao poduzeće s vremenskom neograničenošću poslovanja.

(104) Komisija je preispitala i sadržaj prezentacije uprave NCHZ-a (vidjeti uvodnu izjavu 29. i dalje), koja je isto tako u postupku donošenja odluke bila dostupna vjerovnicima i stečajnom sudu. U prezentaciji se smatralo da očekivana stvarna vrijednost imovine društva u slučaju prekida poslovanja iznosi samo 15,5 milijuna EUR, zbog čega bi prekid poslovanja NCHZ-a vjerovnicima bio još manje privlačan. Nadalje, u prezentaciji se tvrdilo da bi se društvo moglo uspješno prodati nakon donošenja određenih mjera restrukturiranja (kao što je otpuštanje zaposlenika). Ukupno gledajući, u prezentaciji je zaključeno da bi za vjerovnike bilo najbolje da se NCHZ proda kao poduzeće s vremenskom neograničenošću poslovanja.

([62]) Presuda Suda od 22. studenoga 2007., Španjolska/Komisija, C-525/04 P, EU:C:2007:698, t. 59.–60., presuda Suda od 24. siječnja 2013., Frucona/Komisija, C-73/11 P, EU:C:2013:32, t. 72., presuda Suda od 29. lipnja 1999., DMTransport, C-256/97, EU:C:1999:332, t. 30.

([63]) Vidjeti, primjerice, presudu Suda od 21. ožujka 1990., Belgija/Komisija („Tubemeuse"), C-142/87, EU:C:1990:125, t. 29., presudu Suda od 21. ožujka 1991., Italija/Komisija („ALFA Romeo"), C-305/89, EU: C:1991:142, t. 18. i 19., presudu Općeg suda od 30. travnja 1998., Cityflyer Express/Komisija, T-16/96, EU: T:1998:78, t. 51., presudu Općeg suda od 21. siječnja 1999., Neue Maxhütte Stahlwerke i Lech-Stahlwerke/Komisija, spojeni predmeti T-129/95, T-2/96 i T-97/96, EU:T:1999:7, t. 104., presudu Općeg suda od 6. ožujka 2003., Westdeutsche Landesbank Girozentrale i Land Nordrhein-Westfalen/Komisija, spojeni predmeti T-228/99 i T-233/99, EU: T:2003:57, t. 208.

([64]) Presuda Suda od 20. rujna 2017. Komisija/Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, t. 28.

(105) Prijedlog nastavka poslovanja na temelju tih dokumenata poslije su prihvatili svi javni i privatni osigurani i neosigurani vjerovnici u nadležnom tijelu.

(106) S obzirom na navedeno Komisija smatra da se ekonomsku analizu i prezentaciju uprave na odgovarajući način uzelo u obzir i da su one bile valjana osnova za postupak donošenja odluke vjerovnika i stečajnog suda.

4.3.1. *Opća razmatranja*

(107) Iz tablice 1. (vidjeti uvodnu izjavu 24.) proizlazi da su javni vjerovnici s najvećim predstečajnim tražbinama bili Društvo za socijalno osiguranje („Sociálna poisťovňa”) i Opće društvo za zdravstveno osiguranje („Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.”). Kako je opisano u uvodnoj izjavi 44., oni nisu bili članovi nadležnog tijela koje je odlučivalo o nastavku poslovanja NCHZ-a. Stoga nisu mogli izravno utjecati na postupak donošenja odluke niti spriječiti nastavak poslovanja NCHZ-a.

(108) Temeljitom istragom nadalje se pokazalo da su samo dva od četiriju javnih vjerovnika koji su bili dio nadležnog tijela (vidjeti uvodnu izjavu 21.) bila pod izravnom prijetnjom daljnjeg gomilanja dugova NCHZ-a prema njima tijekom nastavka poslovanja, a to su Fond za zaštitu okoliša i Grad Nováky. Točnije, utvrđeno je da za Slovačku banku za jamstva i razvoj i slovački Fond za upravljanje državnom imovinom nije postojao rizik od povećanja tražbina zbog nastavka poslovanja NCHZ-a jer ta tijela u stečajnom razdoblju nisu imala aktivan poslovni odnos s NCHZ-om.

(109) Opći sud u vezi s time utvrdio je da u početnoj odluci nije pokazano da „iz ekonomske analize proizlazi da je povećanje tražbina vjerovnika moguće ako NCHZ nastavi poslovanje u drugom stečajnom razdoblju” ([65]). Stoga nije jasno na koji je način Komisijina provjera ekonomske analize u svjetlu testa privatnog vjerovnika povezana sa sadržajem uvodne izjave 110. početne odluke, u kojoj se procjenjuje prijetnja daljnjeg gomilanja tražbina javnih vjerovnika prema NCHZ-u tijekom nastavka njegova poslovanja ([66]). Iz toga proizlazi da ekonomsku analizu, a po analogiji i prezentaciju uprave, treba provjeriti u svjetlu testa privatnog vjerovnika i racionalnosti odluke vjerovnika s obzirom na to da su oni znali da će se njihove tražbine povećati.

(110) Opći sud isto je tako utvrdio da se procjena rizika od povećanja tražbina mora provesti u odgovarajućem trenutku, odnosno u razdoblju u kojem su mjere provedene, i suzdržati od procjene na temelju kasnijeg stanja ([67]). Točnije, Opći sud smatrao je da „u pobijanoj odluci [nije bilo] jasno da je u trenutku donošenja odluke na sastanku vjerovnika 26. siječnja 2011. […] već bila provedena analiza razine rizika od povećavanja nastalih tražbina” ([68]).

(111) Dva javna vjerovnika koja su bila u riziku od povećanja tražbina bili su Fond za zaštitu okoliša i Grad Nováky (vidjeti uvodnu izjavu 24.). Međutim, većina dodatnih tražbina nastalih u drugom stečajnom razdoblju nisu bile izravno povezane s aktivnostima NCHZ-a u drugom stečajnom razdoblju, već s prvim stečajnim razdobljem (vidjeti uvodnu izjavu 130. i dalje te uvodnu izjavu 141. i dalje). Osim toga, Grad Nováky i Fond za zaštitu okoliša morali su moći predvidjeti gomilanje dodatnih tražbina u trenutku donošenja odluke. Riječ je o tražbinama za poreze i naknade koji se naplaćuju svake godine, pa se njihov približan iznos lako mogao izračunati. Stoga su ti vjerovnici u trenutku donošenja odluke o nastavku poslovanja NCHZ-a, odnosno 26. siječnja 2011., morali znati da postoji rizik od povećanja njihovih tražbina prema NCHZ-u. Razinu rizika mogli su ponajprije utvrditi na temelju prezentacije uprave u kojoj je procijenjen pad prihoda Grada Nováky i države u slučaju prestanka poslovanja NCHZ-a (vidjeti uvodnu izjavu 32.), što se moglo protumačiti kao pokazatelj (iznosa) dodatnih tražbina Grada Nováky i države koje

([65]) Vidjeti presudu Općeg suda od 13. prosinca 2018., AlzChem AG/Komisija, T-284/15, EU:T:2018:950, t. 216.–217.
([66]) Vidjeti presudu Općeg suda od 13. prosinca 2018., AlzChem AG/Komisija, T-284/15, EU:T:2018:950, t. 216.–217.
([67]) Vidjeti presudu Općeg suda od 13. prosinca 2018., AlzChem AG/Komisija, T-284/15, EU:T:2018:950, t. 218.
([68]) Vidjeti presudu Općeg suda od 13. prosinca 2018., AlzChem AG/Komisija, T-284/15, EU:T:2018:950, t. 221. „Pobijana odluka” znači „početna odluka” u smislu u kojem se taj pojam upotrebljava u ovoj Odluci.

bi nastale u slučaju nastavka poslovanja NCHZ-a. Slično tomu, nisu mogli zanemariti činjenicu da bi iznos dodatnih tražbina bio ograničen u usporedbi s vjerojatnim gubitkom svih njihovih predstečajnih tražbina u slučaju likvidacije. Nadalje, oba vjerovnika morala su biti svjesna da bi te dodatne (tj. poststečajne) tražbine imale povlašten tretman. Stoga je ekonomska analiza dopunjena prezentacijom uprave zapravo informirana valjana osnova za njihov postupak donošenja odluke.

(112) Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 19., odbor vjerovnika sastojao se od jednog javnog i četiri privatna neosigurana vjerovnika te svih neosiguranih predstečajnih vjerovnika, a svi su oni podržali prijedlog nastavka poslovanja. Kako je dodatno objašnjeno u uvodnoj izjavi 37., u skladu sa Stečajnim zakonom članovi odbora vjerovnika dužni su postupati u zajedničkom interesu svih neosiguranih vjerovnika, što znači da su dužni postupati u interesu svih neosiguranih predstečajnih vjerovnika, a ne samo u interesu vjerovnika zastupljenih u odboru vjerovnika. Stoga se, u izostanku dokaza o suprotnome, utvrđuje da je odluka o nastavku poslovanja NCHZ-a u drugom stečajnom razdoblju bila u interesu neosiguranih predstečajnih vjerovnika.

(113) Potrebno je u vezi s time podsjetiti da je Opći sud odbio argument društva AlzChem AG o tome da je način na koji su glasali javni vjerovnici u nadležnom odboru utjecao na privatne vjerovnike koji su članovi tog odbora. Sud je primijetio da AlzChem AG nije dostavio nijedan dokaz kojim bi potkrijepio svoju tvrdnju, kao i da se mora pretpostaviti da su privatni vjerovnici postupali u vlastitom interesu ([69]).

4.3.2. *Nepostojanje ekonomske prednosti koju dodjeljuju javni vjerovnici NCHZ-a*

(114) Komisija je zasebno ocijenila pojedinačnu situaciju svakog javnog vjerovnika koji je bio dio nadležnog tijela (vidjeti uvodnu izjavu 21.) te ispunjava li njihovo ponašanje zahtjeve testa privatnog vjerovnika. Opći sud smatrao je da pri provedbi testa privatnog vjerovnika treba preispitati pojedinačnu situaciju javnih vjerovnika i uzeti u obzir njihova posebna svojstva, osobito s obzirom na njihovo svojstvo osiguranog ili neosiguranog vjerovnika, iz čega proizlazi da se javni vjerovnici ne bi trebali smatrati jednim vjerovnikom ([70]). Nadalje, Sud je istaknuo da treba uzeti u obzir privatnog vjerovnika koji se nalazi u situaciji što je moguće bližoj onoj javnog vjerovnika i koji želi namiriti potraživanja koja ima prema dužniku.

(115) Komisija ne ocjenjuje situaciju javnih vjerovnika koji nisu bili dio nadležnog tijela, u prvom redu Društva za socijalno osiguranje i Općeg društva za zdravstveno osiguranje, koji su bili javni vjerovnici s najvišim iznosima tražbina nastalih tijekom stečajnog postupka (vidjeti tablicu 1. u uvodnoj izjavi 24.). Ti vjerovnici nisu mogli izravno intervenirati u postupak donošenja odluke o nastavku poslovanja NCHZ-a pa tako ni utjecati na odluku o nastavku poslovanja NCHZ-a (vidjeti uvodnu izjavu 44.). Opći sud u vezi s time odbio je argumente društva AlzChem o tome: i. da je Društvo za socijalno osiguranje moglo i trebalo intervenirati pred stečajnim sudom kako bi osporilo nastavak poslovanja NCHZ-a i ii. da činjenica da je društvo upotrijebilo sva dostupna sredstva da

([69]) Presuda Općeg suda od 13. prosinca 2018., AlzChem AG/Komisija, T-284/15, EU:T:2018:950, t. 143.

([70]) Vidjeti presudu Općeg suda od 13. prosinca 2018., *AlzChem AG/Komisija*, T-284/15, EU:T:2018:950, t. 188., 190. i 192. (vidjeti izvatke u nastavku). Vidjeti i presudu Općeg suda od 11. srpnja 2002., HAMSA/Komisija, T-152/99, EU:T:2002:188, t. 166.–172., presudu Općeg suda od 17. svibnja 2011., Buczek Automotive/Komisija, T-1/08, EU:T:2011:216, t. 84.
Sud je utvrdio sljedeće: „[…] iz presude od 11. srpnja 2002., HAMSA/Komisija (T-152/99, EU:T:2002:188), a osobito iz njezinih točaka [od] 166. do 172., proizlazi da se sud Unije zauzima za ispitivanje pojedinačnih situacija javnih vjerovnika, osobito s obzirom na njihovo svojstvo neosiguranog ili osiguranog vjerovnika, kako bi se utvrdilo, u biti, prekoračuje li se njihovim izborom ono što je opravdano poslovnim zahtjevima ili se može objasniti željom da se dotičnom poduzetniku dodijeli prednost. Iz toga proizlazi da je sud Unije smatrao da se javne vjerovnike ne smije smatrati jednim subjektom, nego da u obzir treba uzeti njihova posebna svojstva". Nadalje, „[…] valja utvrditi da su razmatranja iz presude od 11. srpnja 2002., HAMSA/Komisija (T-152/99, EU:T:2002:188, t. 168. i 170.), preuzeta u presudi od 17. svibnja 2011., Buczek Automotive/Komisija (T-1/08, EU:T:2011:216, t. 84.)". Naposljetku, „Sud [je] […] istaknuo da prilikom primjene načela privatnog vjerovnika treba uzeti u obzir privatnog vjerovnika koji se nalazi u situaciji što je moguće bližoj onoj javnog vjerovnika i koji želi namiriti potraživanja koja ima prema dužniku u financijskim poteškoćama, što podrazumijeva da se državu ne može smatrati jednim vjerovnikom, kojim su obuhvaćeni svi dotični javni vjerovnici".

izbjegne daljnje gubitke ne oslobađa Slovačku Republiku odgovornosti za izbjegavanje plaćanja dugova prema tom društvu koji se nastavljaju gomilati na druge načine ([71]). Opći sud smatrao je da iz odredbi Stečajnog zakona, a posebno njegova članka 83. stavka 4., nije jasno da je u okolnostima ovog predmeta Društvo za socijalno osiguranje moglo intervenirati pred stečajnim sudom u postupak donošenja odluke o nastavku poslovanja NCHZ-a te je stoga zaključio da Društvo za socijalno osiguranje nije imalo takvu mogućnost interveniranja ([72]).

4.3.2.1. Slovačka banka za jamstva i razvoj

(116) Slovačka banka za jamstva i razvoj („Banka”) bila je jedna od šest osiguranih vjerovnika NCHZ-a, a njezine predstečajne tražbine na temelju ugovora o zajmu iznosile su oko 750 000 EUR.

(117) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 108., Banka u stečajnom razdoblju nije imala aktivan poslovni odnos s NCHZ-om. Nije imala nikakvih poststečajnih tražbina prema NCHZ-u niti je bila izložena riziku od povećanja tražbina zbog nastavka poslovanja NCHZ-a, odnosno njezine tražbine nisu se mogle povećati samo nastavkom poslovanja NCHZ-a.

(118) U tom kontekstu Komisija smatra da su ekonomska analiza i prezentacija uprave NCHZ-a, koje su Banci bile dostupne prije donošenja odluke u siječnju 2011., bile valjana osnova za Banku da podrži odluku. Kako je opisano u uvodnim izjavama od 101. do 104., ti dokumenti pokazivali su da su nastavak poslovanja NCHZ-a i njegova prodaja kao poduzeća s vremenskom neograničenošću poslovanja (pri čemu je postojao zainteresirani kupac (uvodna izjava 103.)) u najboljem interesu vjerovnika, pa tako i Banke.

(119) Nadalje je utvrđeno: i. da su sredinom prosinca 2010. nepodmirene tražbine iz poslovanja NCHZ-a u prvom predstečajnom razdoblju, koje su imale prednost pred predstečajnim tražbinama, iznosile oko 16 milijuna EUR (uvodna izjava 33.) i ii. da bi za pokrivanje troškova prekida poslovanja NCHZ-a trebalo iskoristiti gotovo sve prihode (ovisno o scenariju) od prodaje imovine NCHZ-a (uvodna izjava 34.). To bi znatno smanjilo vjerojatnost podmirenja predstečajnih tražbina u slučaju likvidacije.

(120) S obzirom na navedeno Banka je mogla razumno očekivati da se nijedna njezina predstečajna tražbina neće podmiriti u slučaju likvidacije. Stoga je, na temelju informacija dostupnih u tom razdoblju, Slovačka banka za jamstva i razvoj mogla smatrati da je nastavak poslovanja za nju bolji od gubitka svih tražbina u slučaju likvidacije.

(121) S obzirom na navedeno Komisija smatra da bi razborit i savjestan privatni vjerovnik odlučio podržati odluku o nastavku poslovanja NCHZ-a, baš kao što je to učinila Slovačka banka za jamstva i razvoj, i da je stoga odluka Banke bila u skladu s tržištem.

4.3.2.2. Slovački Fond za upravljanje državnom imovinom

(122) Slovački Fond za upravljanje državnom imovinom bio je osigurani vjerovnik NCHZ-a, a njegove predstečajne tražbine prema NCHZ-u na temelju obveza povezanih s privatizacijom iznosile su oko 17,85 milijuna EUR. Ujedno je, zajedno s četiri privatna neosigurana vjerovnika, bio i jedini javni vjerovnik u odboru vjerovnika koji je predstavljao neosigurane vjerovnike (vidjeti uvodnu izjavu 19.).

(123) Svi neosigurani predstečajni vjerovnici u odboru vjerovnika, uključujući slovački Fond za upravljanje državnom imovinom, podržali su nastavak poslovanja NCHZ-a i imali pravnu obvezu postupati u interesu svih neosiguranih predstečajnih vjerovnika, a ne samo vjerovnika zastupljenih u odboru vjerovnika. Osim toga, slovački Fond za upravljanje državnom imovinom podržao je nastavak poslovanja i u svojstvu osiguranog vjerovnika.

([71]) Presuda Općeg suda od 13. prosinca 2018., *AlzChem AG/Komisija*, T-284/15, EU:T:2018:950, t. 145.–152.
([72]) Presuda Općeg suda od 13. prosinca 2018., *AlzChem AG/Komisija*, T-284/15, EU:T:2018:950, t. 151.–152.

(124) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 108., slovački Fond za upravljanje državnom imovinom u stečajnom razdoblju nije imao aktivan poslovni odnos s NCHZ-om. Nije imao nikakvih poststečajnih tražbina prema NCHZ-u niti je bio izložen riziku od povećanja tražbina zbog nastavka poslovanja NCHZ-a, odnosno njegove tražbine nisu se mogle povećati samo nastavkom poslovanja NCHZ-a.

(125) U tom su kontekstu ekonomska analiza i prezentacija uprave NCHZ-a, koje su slovačkom Fondu za upravljanje državnom imovinom bile dostupne prije donošenja odluke u siječnju 2011., bile valjana osnova za podržavanje odluke. Kako je opisano u uvodnim izjavama od 101. do 104., ti dokumenti pokazivali su da su nastavak poslovanja NCHZ-a i njegova prodaja kao poduzeća s vremenskom neograničenošću poslovanja (pri čemu je postojao zainteresirani kupac (uvodna izjava 103.)) u najboljem interesu vjerovnika, pa tako i slovačkog Fonda za upravljanje državnom imovinom.

(126) Nadalje je utvrđeno: i. da su sredinom prosinca 2010. nepodmirene tražbine iz poslovanja NCHZ-a u prvom predstečajnom razdoblju, koje su imale prednost pred predstečajnim tražbinama, iznosile oko 16 milijuna EUR (uvodna izjava 33.) i ii. da bi za pokrivanje troškova prekida poslovanja NCHZ-a trebalo iskoristiti gotovo sve prihode (ovisno o scenariju) od prodaje imovine NCHZ-a (uvodna izjava 34.). To bi znatno smanjilo vjerojatnost podmirenja predstečajnih tražbina u slučaju likvidacije.

(127) S obzirom na navedeno svaki hipotetski vjerovnik u istoj situaciji mogao je razumno očekivati da se nijedna predstečajna tražbina slovačkog Fonda za upravljanje državnom imovinom neće podmiriti u slučaju likvidacije. Stoga je, na temelju informacija dostupnih u tom razdoblju, slovački Fond za upravljanje državnom imovinom mogao smatrati da je nastavak poslovanja za njega bolji od gubitka svih tražbina u slučaju likvidacije.

(128) S obzirom na navedeno Komisija smatra da bi razborit i savjestan privatni vjerovnik odlučio podržati odluku o nastavku poslovanja NCHZ-a, baš kao što je to učinio slovački Fond za upravljanje državnom imovinom, i da je stoga njegova odluka bila u skladu s tržištem.

4.3.2.3. Fond za zaštitu okoliša

(129) Fond za zaštitu okoliša bio je osigurani vjerovnik NCHZ-a, a njegove predstečajne tražbine prema NCHZ-u na temelju ugovora o zajmu iznosile su oko 950 000 EUR, dok su neosigurane predstečajne tražbine iznosile oko 70 000 EUR (vidjeti tablicu 2. u uvodnoj izjavi 25.).

(130) Kako je navedeno u uvodnim izjavama 108. i 111., Fond za zaštitu okoliša bio je izložen riziku od povećavanja tražbina zbog nastavka poslovanja NCHZ-a te su mu nastale dodatne tražbine i u prvom i u drugom stečajnom razdoblju.

(131) Tražbine Fonda za zaštitu okoliša nastale nakon proglašenja stečaja NCHZ-a posljedica su djelomičnog neplaćanja godišnje naknade za onečišćenje zraka. U skladu s važećim pravnim odredbama naknade su se naplaćivale industrijskim subjektima za prethodne godine ([73]) na temelju onečišćenja zraka koje je određeno postrojenje uzrokovalo u prethodnoj godini.

(132) Službena istraga pokazala je da je 2010. naknada za onečišćenje zraka, koja je u svibnju 2010. na ime Fonda za zaštitu okoliša utvrđena za onečišćenje zraka 2009., iznosila 192 454 EUR, dok su na kraju 2010. (kraj prvog stečajnog razdoblja) poststečajne tražbine iznosile 222 954 EUR zbog djelomičnog neplaćanja godišnje naknade za onečišćenje zraka (vidjeti uvodnu izjavu 26.). Međutim, te tražbine nisu proizašle iz poslovanja NCHZ-a u stečaju tijekom 2010., već su nastale 2009., kad je poslovanje NCHZ-a bilo zajamčeno zakonom.

(133) Prvo, Komisija primjećuje da se iznos naknada za onečišćenje zraka u velikoj mjeri mogao predvidjeti jer je povezan s intenzitetom poslovanja poduzetnika. Drugo, javne naknade nastale tijekom poslovanja poduzetnika u stečaju imale su prednost pred predstečajnim tražbinama.

([73]) Na temelju Zakona o onečišćenju br. 401/1998, kako je izmijenjen.

(134) Stoga se moglo očekivati da bi i 2011. NCHZ morao snositi dodatne obveze za onečišćenje zraka (za 2010.) čak i da su vjerovnici 2011. odabrali likvidaciju. Nadalje, s obzirom na to da se čak i u slučaju likvidacije proizvodnja ne bi mogla odmah prekinuti, NCHZ bi i dalje uzrokovao onečišćenje čak i da je podržana likvidacija, pa bi naknade za emisije ipak morao platiti čak i 2012. Uzimajući u obzir znatne predstečajne tražbine, Fond za zaštitu okoliša razumno je glasao za nastavak poslovanja njegova dužnika.

(135) S obzirom na navedeno u svim scenarijima, odnosno i u slučaju likvidacije i u slučaju nastavka poslovanja i prodaje kao poduzeća s vremenskom neograničenošću poslovanja, NCHZ-u bi nastale dodatne obveze za onečišćenje zraka 2011. i vjerojatno 2012., porezna obveza bila bi jednaka za to razdoblje, a neplaćene porezne obveze vjerojatno bi iznosile otprilike jednako jer nikakva sredstva, pa čak ni prihod od prodaje kao poduzeća s vremenskom neograničenošću poslovanja, ne bi bila dostatna da se podmire sve porezne obveze.

(136) Nadalje je utvrđeno: i. da su sredinom prosinca 2010. nepodmirene tražbine iz poslovanja NCHZ-a u prvom predstečajnom razdoblju, koje su imale prednost pred predstečajnim tražbinama, iznosile oko 16 milijuna EUR (uvodna izjava 33.) i ii. da bi za pokrivanje troškova prekida poslovanja NCHZ-a trebalo iskoristiti gotovo sve prihode (ovisno o scenariju) od prodaje imovine NCHZ-a (uvodna izjava 34.). To bi znatno smanjilo vjerojatnost podmirenja predstečajnih tražbina u slučaju likvidacije.

(137) S obzirom na navedeno Fond za zaštitu okoliša mogao je razumno očekivati da se nijedna njegova predstečajna tražbina neće podmiriti u slučaju likvidacije. Stoga je, na temelju informacija dostupnih u tom razdoblju, Fond za zaštitu okoliša mogao smatrati da je nastavak poslovanja za njega bolji od gubitka svih tražbina u slučaju likvidacije.

(138) U tom kontekstu Komisija smatra da su ekonomska analiza i prezentacija uprave NCHZ-a, koje su Fondu za okoliš bile na raspolaganju prije glasanja u siječnju 2011., bile valjana osnova za njegovu odluku o glasanju. Kako je opisano u uvodnim izjavama od 101. do 104., iz tih je dokumenata proizlazilo da su nastavak poslovanja NCHZ-a i njegova prodaja kao poduzeća s vremenskom neograničenošću poslovanja (pri čemu je postojao zainteresirani kupac (uvodna izjava 103.)) u najboljem interesu vjerovnika, pa tako i Fonda za zaštitu okoliša. Stoga je Fond za zaštitu okoliša, za čije se dodatne tražbine u drugom stečajnom razdoblju očekivalo da će biti manje od predstečajnih tražbina, imao dobre razloge da svoju odluku temelji na ekonomskoj analizi upravitelja i prezentaciji uprave.

(139) Zbog toga Komisija smatra da bi razborit i savjestan privatni vjerovnik odlučio podržati odluku o nastavku poslovanja NCHZ-a, baš kao što je to učinio Fond za zaštitu okoliša, i da je stoga njegova odluka bila u skladu s tržištem.

4.3.2.4. Grad Nováky

(140) Grad Nováky bio je osigurani vjerovnik NCHZ-a, a njegove predstečajne tražbine prema NCHZ-u za porez na nekretnine na temelju upisa založnog prava iznosile su oko 43 781 EUR.

(141) Kako je navedeno u uvodnim izjavama 108. i 111., Grad Nováky bio je izložen riziku od povećavanja obveza NCHZ-a u stečajnom razdoblju i NCHZ-u su doista nastale dodatne obveze prvenstveno u vezi s porezom na nekretnine.

(142) Tražbine Grada Nováky nastale nakon proglašenja stečaja NCHZ-a posljedica su djelomičnog neplaćanja godišnjih poreza na nekretnine. U skladu s važećim pravnim odredbama porezi su se naplaćivali za danu godinu ([74]) na temelju površine zemljišta i zgrada (zasebno za razne kategorije).

([74]) Na temelju Zakona o lokalnim porezima br. 582/2004, kako je izmijenjen.

(143) Glavna tražbina Grada Nováky prema NCHZ-u u prvom stečajnom razdoblju odnosila se na porez na nekretnine za 2010. (utvrđen u ožujku 2010.) u iznosu od 523 793 EUR (vidjeti uvodnu izjavu 27.). S obzirom na to da je riječ o javnom porezu, ta je tražbina imala prednost i djelomično je podmirena u prvom stečajnom razdoblju. Do kraja 2010., odnosno kraja prvog stečajnog razdoblja, poststečajne tražbine iznosile su 29 762 EUR (uglavnom obveza NCHZ-a za porez na nekretnine) (vidjeti uvodnu izjavu 27.).

(144) U prezentaciji uprave bilo je procijenjeno da će Grad Nováky u slučaju prestanka poslovanja NCHZ-a godišnje gubiti prihode od oko 572 000 EUR (uvodna izjava 32.), što se može s druge strane protumačiti i kao procijenjeni iznos dodatnih tražbina koje će nastati u drugom stečajnom razdoblju.

(145) U trenutku donošenja odluke znalo se da NCHZ ima nepodmirene porezne obveze prema Gradu Nováky koje se plaćaju na godišnjoj razini i da te obveze ne ovise o poslovanju NCHZ-a, već se temelje isključivo na površini zemljišta i zgrada u njegovu vlasništvu. Stoga se moglo očekivati da će iznos neplaćene porezne obveze biti jednak i u slučaju likvidacije i u slučaju prodaje kao poduzeća s vremenskom neograničenošću poslovanja jer ne bi bilo dovoljno sredstava da se podmire sve porezne obveze zbog drugih paralelnih tražbina poststečajnih vjerovnika.

(146) Nadalje, malo je vjerojatno da bi se površina zemljišta u vlasništvu NCHZ-a znatno promijenila u razmatranom razdoblju. Prodaja zemljišta bila je vrlo malo vjerojatna ponajprije zbog znatnog opterećenja za okoliš i teške kemijske industrije na tom zemljištu. Bilo bi izrazito nesigurno i hipotetski smatrati da bi kupac kupio zemljište u cjelini ili njegov dio i platio barem dio poreza na nekretnine. Stoga, isključivo iz perspektive testa privatnog vjerovnika poslovanjem NCHZ-a nisu se stvarali nikakvi dugovi prema Gradu Nováky.

(147) Prvo, Komisija primjećuje da se iznos poreza na nekretnine u velikoj mjeri mogao predvidjeti jer je povezan s površinom zemljišta i zgrada koje upotrebljava poduzetnik. Drugo, porezi nastali tijekom poslovanja poduzetnika u stečaju imali su prednost pred predstečajnim tražbinama.

(148) Nadalje je utvrđeno: i. da su sredinom prosinca 2010. nepodmirene tražbine iz poslovanja NCHZ-a u prvom predstečajnom razdoblju, koje su imale prednost pred predstečajnim tražbinama, iznosile oko 16 milijuna EUR (uvodna izjava 33.) i ii. da bi za pokrivanje troškova prekida poslovanja NCHZ-a trebalo iskoristiti gotovo sve prihode (ovisno o scenariju) od prodaje imovine NCHZ-a (uvodna izjava 34.). To bi znatno smanjilo vjerojatnost podmirenja predstečajnih tražbina u slučaju likvidacije.

(149) U tom su kontekstu ekonomska analiza i prezentacija uprave NCHZ-a, koje su Gradu Nováky bile dostupne u siječnju 2011., bile valjana osnova za podržavanje odluke. Kako je opisano u uvodnim izjavama od 101. do 104., ti dokumenti pokazivali su da su nastavak poslovanja NCHZ-a i njegova prodaja kao poduzeća s vremenskom neograničenošću poslovanja (pri čemu je postojao zainteresirani kupac (uvodna izjava 103.)) u najboljem interesu vjerovnika, pa tako i Grada Nováky.

(150) Zbog toga je, s obzirom na vjerojatni gubitak svih predstečajnih tražbina u slučaju likvidacije, vrlo malu vjerojatnost prodaje zemljišta zbog povezanih troškova okoliša i povrh svega neizbježnog povećanja neplaćenih poreza za dulje razdoblje (više od godine dana) čak i u slučaju likvidacije, bilo razumno od Grada Nováky da podrži nastavak poslovanja NCHZ-a.

(151) Stoga Komisija smatra da je odluka Grada Nováky da glasuje za nastavak poslovanja NCHZ-a bila u skladu s tržištem.

4.3.3. *Zaključak o postojanju ekonomske prednosti*

(152) S obzirom na navedeno Komisija smatra da je ponašanje javnih tijela bilo u skladu s testom privatnog vjerovnika.

(153) Stoga Komisija zaključuje da NCHZ nije imao prednost pred konkurentima koju ne bi ostvario u uobičajenim tržišnim uvjetima u drugom stečajnom razdoblju kad Zakon o trgovačkim društvima od strateškog značenja više nije bio primjenjiv i kad je NCHZ nastavio svoje poslovanje na temelju odluke nadležnog tijela.

(154) U svakom slučaju, s obzirom na to da su se javni vjerovnici koji su sudjelovali u postupku donošenja odluke nadležnog tijela ponašali na način na koji bi se ponašao bilo koji drugi sudionik na tržištu, Komisija smatra da nije potrebno dodatno ocjenjivati je li odluka javnih vjerovnika bila u skladu s načelom *pari passu*, odnosno je li donesena pod istim uvjetima kao u slučaju privatnih vjerovnika koji su bili u usporedivoj situaciji. Predmetni vjerovnici zapravo nisu bili u istom položaju. Nadalje, nakon što se može utvrditi je li dodijeljena ekonomska prednost, nije potrebno dodatno provjeravati je li ponašanje predmetnog javnog tijela bilo u skladu s načelom *pari passu* ([75]). Ako javna tijela nisu intervenirala *pari passu* s intervencijom privatnih subjekata, to ne znači automatski da transakcija nije u skladu s tržišnim uvjetima i da se sukladnost s tržišnim uvjetima može ocijeniti na druge načine ([76]). Stoga se nema potrebe oslanjati na ispitivanje načela *pari passu* jer u slučaju vjerovnika NCHZ-a druga sredstva upućuju na izostanak ekonomske prednosti i sukladnost s tržišnim uvjetima.

5. **ZAKLJUČAK**

(155) S obzirom na navedeno nakon ponovne procjene mjere u korist NCHZ-a tijekom drugog stečajnog razdoblja, koja je bila predmet odluke o otvaranju službene istrage iz bilješke 1. ove Odluke, Komisija zaključuje da mjera ne predstavlja državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka nadležnog tijela kojom je stečajni upravitelj dobio uputu da nastavi poslovanje NCHZ-a, a koju su 26. siječnja 2011. jednoglasno donijeli odbor vjerovnika i osigurani vjerovnici te koju je stečajni sud, u svojstvu člana nadležnog tijela nakon što je 31. prosinca 2010. prestao važiti Zakon o trgovačkim društvima od strateškog značenja, učinio obvezujućom 17. veljače 2011., ne predstavlja državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Slovačkoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. lipnja 2021.

Za Komisiju
Margrethe VESTAGER
Članica Komisije

([75]) Presuda od 4. rujna 2014., SNCM i Francuska/Corsica Ferries France, C-533/12 P i C-536/12 P, EU:C:2014:2142, t. 54. Vidjeti i presudu od 1. veljače 2018., Larko/Komisija, T-423/14, EU:T:2018:57, t. 119. i presudu od 11. rujna 2012., Corsica Ferries France/Komisija, T-565/08, EU:T:2012:415, t. 122. Vidjeti i predmet T-93/17 Duferco Long Products SA/Komisija, EU:T:2018:558, t. 99.–106., u kojem je Opći sud utvrdio nesukladnost transakcije s tržišnim uvjetima, a da pritom nije proveo analizu načela pari passu.

([76]) Presuda Općeg suda od 12. lipnja 2014., Sarc/Komisija, T-488/11, EU:T:2014:497, t. 98. Vidjeti i presudu Općeg suda od 18. rujna 2018., Duferco Long Products SA/Komisija, T-93/17, EU:T:2018:558, t. 102.–103.